Ն. 5077 1902 ՓԵՏՐՎԱՐ 15 ՃՈՒՄԱԱ 1519 ԶԻԼԳԱՏԷ 19 ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուայէ 20 ղշ.-տան

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتياز: جيوه لكيان

(جريدهٔ شرقيه) (١٢٩٣ سنه‌سنده تأسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4ինճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ծիվլէչկեան մաթպաասընտա տըր։ Բէաֆֆէէի մէվատտ հագգընտա կողէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաշիրյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աերճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բրէթօրիատան Լօնտրայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօէրլէր Գըրլէրգատօրփըն ճէնուպ ճիհէթինտէ պիր Ինկիլիզ «Եօմէնրի»պէօլիւկի,վէ Նօրթըմպէրլէնտ Թիւֆէնքչիլէրինտէն իւչ թագըմ էսիր թութմուշլար, վէ իքի գըթաթօբ էլէ կէչիրմիշլէր տիր։

Բէլթէրապուրկտան Բարիզէ քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի Ֆինլանտիա էյալէթի հուտուտը իւզէրինտէ իսթիհքեամաթ ինշաաթինա պաշլամըշ տըր։

Ամէրիգատա Նիւկարա գանալը մէսէլէսի հագգընտա Հէյ-Բաունսֆօթ անտլաշմասը էվվէլքի կիւն Մուհթէրէմ Ամէրիգանըն Մէճլիսը այանը թարաֆընտան նիհայէթ թաստիգ օլունմըշ տըր։

Պուխարա էմիրի իւք էվլատըյլա պէրապէր էվվէլքի կիւն Մօսգովայա միւվասէլէթ իթմիշ վէ տեմիրեօլ սթասիօնընտա միւթէսարրըֆ մուավինի վէ սաիրէ թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր։ Պիր հէյէթը մուրախխասէի մախսուսէ միւլաաատան օլտուղը վէճհիլէ կիւմիւշ պիր թէբսի իչինտէ թուզ վէ էքմէկ էմիրը միւշարէիլէյհէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Պուխարա էմիրի Բէթէրապուրկա 12 րէս ալէա ճինս քէօհլան աթլար կէօթիւրմէքտէ տիր։

Աւսթրալիանըն ճէնուպի Եէնի Կալլէս մէմալիքինտէ չօգտան պէրու գուրագլըգ հիւքիւմ միւտահարր օլտուղընտան, մէմալիքը մէզքիւրէնին հէր թարաֆընտա էվվէլքի կիւն տուալար օգունտուղը Սիտնէյտէն պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլմիշ տիր։

Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մուխթէլիֆ սուհուֆը իճթիմաիյէ իլէ Փրգալարա մէնսուպ էֆրատ տուղլա ալէյհինտէ օլրաշմագ իւզրէ պիր հէյէթը իթթիհատիյէ թէշքիլ իթմիշլէր տիր։ Պու հէյէթին մէմալիքին հէր թարաֆընտա շիւպէլէրի պուլունաճագ, վէ հէր թարաֆտա նամուս մաճաքէմէլէրի թէէսիս իտէճէք տիր։

Պէրլինտէ Ալէման կէօմրիւք թարիֆասը գօմիսիօնը 10 րէյէ գարշը 14 րէյ իլէ պիր թէքլիֆ գապուլ իթմիշ տիր։ Պու թէքլիֆ գապինէթօնըն մուխալէֆէթ իթտիկի սուլհ ու միւսալէմէթ իչինտէ աիտ օլուպ, պուղտայլարըն էն ճիւզէ վէ էն տուն թարիֆալարընը թէրֆի իտէճէք տիր։

Ռուսիանըն Արխանկէլ շէհրինտէն իչար օլունտուղընա կէօրէ, Թիթօվգա միւսթէմլիքեաթ սէվահիլինտէ ճէսիմ տալկալար վասըթասըյլա պէշ ատէտ պալէնա պալըղը գարայա աթըլմըշլար տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ինկիլթէրա գրալընըն Թաճ թագըյմա րէսմինտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան Շուրայի Տէվլէթ Միւլքիյէ տաիրէսի ազասընտան տէվլ. Թուրխան բաշա իլէ մախսուսը Սատարէթբէնահի աթուֆ. Ալի Նամըգ պէյ վէ եավէրանը Շահանէտէն սաատ. Նասըր բաշա հազարաթը հազըր պուլունաճագլար տըր։ Իշպու հէյէթը մուրախխասէյէ իւմէրայի ասքէրիյէտէն իքի զաթ տախի իլթիհագ իտէճէքլէր տիր։

—Տէրսաատէթ Ռումանիա սէֆիրի Մ. Կիգանըն էվվէլքի աքշամ վէֆաթ իթտիկի Բարիզտէն պըլտան պիր թէլէկրաֆտա պիլտիրիլիյօր։ Միւթէվէֆա պիր միւտտէթտէն պէրու միւպթէլա օլտուղը խաստալըղը թէտավի իթտիրմէք իւզրէ մէզգուր էն Բարիզտէ պուլունըյօր իտի։ Բրէնս

Ալէքսանտր Կիգա՝ 1847 յունվ. 17տէ տօղմուշ տըր։ 1870տէ խարիճիյէ նէզարէթի բօլիթիգա շիւպէսի միւտիրլիկինէ վէ էրթէսի սէնէ Ռումանիանըն Տէրսաատէթ բօլիթիգա մէմուրլըղը պաշ քեաթիպլիկինէ թային օլունմըշ տըր։ Պիր գաչ այ սօնրա Պուգրէշէ ատվէթ օլունըպ, էնինէ պաշ քիթապէթ վաղիֆէսիյէ Վիէննայա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պիր գաչ սէնէ սօնրա տիբլօմասի մէսլէքինի թէրք իթմիշ, վէ պատէհու 1888 սէնէսինտէ Բէշթա, 1891 սէնէսինտէ Սօֆիա ժէնէրալ գօնսօլօսլըղընա, վէ 1892տէ խարիճիյէ նէզարէթի բօլիթիգա շիւպէսի միւտիրիյէթինէ թային օլունմըշ տըր։ Իքի սէնէ գատար պու մէմուրիյէթտէ պուլունտուգտան սօնրա, խարիճիյէ նէզարէթի պաշ քեաթիպլիկինէ թէրֆի իտիլմիշ տիր։ 1896տա գօնսօլօսլըգլա Սօֆիայա կէօնտէրիլիպ, 1899 սէնէսի գեկտեմ. այընա գատար օրատա գալմըշ, վէ մէզքիւր թարիխտէ Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ թային օլունմըշ տըր։

Բրէնս Կիգա՝ 1ինճի Օսմանի վէ Մէճիտի նիշանլարըյլա պիրտէն վէ կիւմիւշ իմթիյազ միտալեասընը, 3ինճի րիւթպէտէն Լէժիօն տ'Օնէօր, Սրպիանըն՝ 1ինճի Սէն Սավա, Ռուսիանըն՝ 1ինճի Սէն Սթանիսլաս, Աւստրիանըն՝ 1ինճի Ֆրանսուա Ժօզէֆ, Բրուսիանըն 1ինճի Գուրօն տը Բրիւս նիշանլարընը համիլ իտի։

Ռումանիա սէֆարէթխանէսի միւսթէշար վէ պաշ թէրճէմանը Մ. Լա Հէյ՝ տուն սապահ Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ, սէֆիր բրէնս Կիգանըն վէֆաթընը Թէշրիֆաթը ումումիյէ նազըրը աթուֆ. Իպրահիմ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ իխպար իթմիշ, վէ քէյֆիյէթ միւշարէիլէյհ հազրէթլէրի թարաֆընտան Խաքիբաի Շահանէյէ արզ օլունմըշ տըր։

Պատէհու Մ. Լա Հէյ՝ Խարիճիյէ նազըրը տէվլ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինին գօնաղընա կիտէրէք, սէֆիրին վէֆաթընը նազըրը միւշարէլէյհէ րէսմէն թէպլիղ իթմիշ տիր։

Սէֆիր Մ. Կիգանըն վէֆաթը միւնասէպէթիյէ Ռումանիա սէֆարէթխանէ վէ գօնսօլօսխանէսինտէքի պայրագլար եարըմտիրէկէնտիրիլմիշ, վէ սէֆարէթխանէնին՝ տուն օլտուղը կիպի պու կիւն տախի ալէմէթը մաթէմ օլարագ գալտը պուլունմաը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Ալէմանիա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Մ. Թէսթամըն Ցուլիոնը Ռումանիյէտէ Ալէման տաինլէրի վէքեալէթինէ ինթիխապ օլունտուղընա տաիր տաինլէր թարաֆընտան եազըլան մէքթուպ տուն մէճլիսը իտարէտէ օգունմըշ, վէ մումաիլէյհ՝ մէմուրիյէթը մէզքիւրէյէ թային իտիլմիշ տիր։

—Սիվաս միւթէսարըֆլըղընտան Նագարէթ էֆ.նին մուգատտէմա մահալլի նաֆիա գօմիսիօնը ազալըղընտա պուլունտուղը սըրատա զիմմէթինէ 40,000 ղշ. կէչիրտիկի անլաշըլմասընա մէպնի, պունըն թահսիլի իչին Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինճէ թէշէպպիւսաթա պաշլանմըշ, վէ պու պապտէ նէզարէթը միւշարէիլէյհա իլէ Սիվաս վիլայէթի պէյնինտէ մուխապէրաթ ճէրէյան իթմիկտէ իշիտիլմիշ տիր։

—Սէնէի հալիյէ մարտընտան օգօսթոս նիհայէթինէ գատար եօգ կատտ օրման հասըլաթը՝ սաղըգընա նիսպէթլէ 32000 ղշ. ֆազլա գուհուր իթմիշ տիր։

—Օսմանլը Պանգասընըն Իսքէնտէրիյէ շիւպէսինտէ հիսապաթը ճարիյէ մէմուրլարընտան Թ. Բ. իսմինտէ պիրինին մէյտանտան գայպ օլմասը իւզէրինէ մէզքիւր շիւպէ հէսապաթընտա...

սալլարընճա իսթիխլաս վուգուպ անլաշըլտուղընը,վէ պու իսթիխլասըն տէրճէսի հէնուզ մալում տէյիլ իսէ տէ, գալլըթաի մահալլիյէճէ մէմուրը մէզգումըն քէմալը կէրմի իլէ արանտըղընը «Մօնիթէօր» կազէթասը եազըյօր։

—Իտարէի Մախսուսէ մաքինիսթլէրինին պազըլարընտան թէշքիլ օլունան պիր հէյէթէ՝ Պէօյիւք Տէրէտէ պուլընան «Մարմարա» նամ վաբօր գումբանեասը վաբօրլարընը մուայէնէ իթմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն մէզքիւր վաբօրլարըն պուլունտուղլարը Պէօյիւք Տէրէյէ կիթմիշ տիր։ «Մարմարա» վաբօր գումբանեասը ֆէսխ իտիլտիկինտէն, Իտարէի Մախսուսէ մէզքիւր վաբօրլարը սաթըն ալմագա գարար վէրմիշ իմիշ։

—Տէրսաատէթ վէ թաշրատա պուլընան միւթէգաիտին, էթէթիմ վէ տուլլարտան սաղ վէ եա էօլմիւշ օլանլարը անլամագ իչին պա իրատէի Սէնիյէ եօգլամա իճրա իտիլմէքտէ իտի. մէմուլը էննէպտէ պուլընանլարըն վէ մաաշլարը Պանգը Օսմանի մարիֆէթիյէ վէրիլմէքտէ օլանլարըն տախի սէֆարէթվէչէհալինտէրիւքլէր մարիֆէթիյէ մարտըն 15ինէ գատար եօգլամալարընըն իճրասը լիւզումը տախիլէ իտէճէք օլունմաքա այիտ ...

—Շէրքէթը Խայրիյէ՝ Լօնտրանըն Ֆէրֆիլտ ֆաբրիգասընա 17,000էր Ինկիլիզ լիրասընա իքի վաբօր սըպարըշ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր վաբօրլարըն 17չէր միլ եօլը օլմասը վէ գատընլար ապտէսխանէլէրինին գատընլար մէվգիլարընա եագըն պուլունմասը ճիհէթի շէրաիթտէն տիր։

—Էքմէք մէսէլէսինին կէչէն կիւն Շուրայի Տէվլէթտէ էսնայի միւզաքէրէսինտէ 13 չուվալ ուն իչին մէսարիֆը իմալիյէ 148, խապազան ճէմիյէթինէ 232, վէ Շէհր Էմանէթինէ 130 ղշ. թագտիր իտիլմիշ օլմաղլա, իշպու էնճիւմէնէթի ֆարգ մէսէլէսինի թէտգիգ իթմէք իւզրէ Պապը Սէրասքէրի, Թիճարէթ վէ Պահրիյէ նէզարէթլէրի, Շէհր Էմանէթի վէ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընա մէնսուպ վէ էքմէք մէսէլէսինտէ վուգուֆը թամմ սահիպի օլան զէվաթտան միւրէքքէպ պըրճա պիր գօմիսիօն թէշքիլի իլէ նէթիճէսինին Շուրայի Տէվլէթէ պիլտիրիլմէսի գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Պապը Ալի Թէահհիւտ Սանտըղը գօմիսիօնընըն 317 սէնէսի յունվար իսթիթատասընտան նիհայէթինէ գատար վուգու պուլան թահսիլաթըյլա պիր այ զարֆընտա միւրաճաաթ իտէնլէրէ իտիլէն թէվզիաթա տաիր թանզիմ օլունան այըրգ ճէտվէլի խաքիբաի Շահանէյէ արզ օլունմագ իւզրէ մագամը Սատարէթբէնահիյէ թէգտիմ իտիլմիշ տիր։

—Սամսօնտան «Սուրհանդակ»ա եազըլտըղընա կէօրէ, փետրվարըն 10ընճը կիւնիւ շէհրը մէզքիւր Ֆրանսըզ գօնսօլօսը Մ.տը Գօրթմանըն՝ շէհրը մէզքիւրտէ մուգիմ վէ Ֆրանսըզ թէպաասընտան օլան զէվաթ իլէ պիրլիքտէ հիւքիւմէթ գօնաղընա ազիմէթլէ, միւթէսարըֆ սաատ. Համտի պէյէ Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն 3ինճի րիւթպէսինտէն պիր գըթասընը իթա իթմիշ տիր։ Գօնսօլօս պու միւնասէպէթլէ պիր նութգ իրատ իտէրէք, միւշարէիլէյհին մութաասըրըֆ պուլունտուղը պու իւլթիֆաթա նաիլ օլտուղընը զիքր ու պէյան էյլէմիշ տիր։

—Բրուսիա միւզէլէրի միւտիրը օլուպ Տէրսաատէթ Ալէմանիա սէֆարէթինէ մէմուր օլան Մ. Վիկանտ՝ Իզմիր վիլայէթինտէ իճրա

էյլէտիկի տատը աթիգա թէհարրիյաթընտա տաիր էվվէլքի ազչամ Թէօֆօնիա սալօնընտա պիր գօնֆէրանս վէրմիշ, վէ օլ պապտէ մալիւմաթը միւքէմմէլէ իթաայը իչին սինէմաթօկրաֆտան տախի իսթիֆատէ իթմիշ տիր։ Մումաիլէյհ՝ Միլէթ չէհրը գատիմինին Փրիսխատան իւչ էվվէլ Մըսըր իսթիլաեկինի վէ խաչլըտէկի տաիրէսինի մէյտանա չըգարտըղընը պէյան իթմիշ տիր։ Ալէմանիա սէֆիրը սէֆարէթին մէմուրլարը վէ Ալէման միւթէպէրանը իշպու գօնֆէրանստա հազըր պուլունմըշլար տըր։

—Անատօլը Հիսարընտա պիր վաղըտան պէրու չիւրիւտէլէ իճրաի հիւքիւմ իտէն գըզամըգ խասթալըղընտան 15 կիւնտէն պէրու էնի վուգուաթ օլմատըղընտան, ազէմէթ գարանթինամըշ օլան մէքթէպլէրին եէնիտէն աչըլմասըյա մուսաատէ վէրիլմիշ տիր։

—Քէրիքէօյիւնտէ 5 եաշընտա պիր մահաճիր չոճուղը՝ օ ճիվարտա իչի սու տօլու պիր մէղարըն իչինէ տիւշմիւշ իսէ տէ, կէօրիւլիւպ գուրթարըլմըշ տըր։

—Փալաթտատա Գալաֆաթ եէրինտէ մարանկօզ Թանաշըն քիրաճը պուլունտուղը տիւքքեանտան տիւն ախշամ գուշուր իտէրէք, չարշը գըզմէն եանմըշ տըր։ Տիւքքեանըն թախթալարընտա կազ գօգուսու հըսս իտիլտիկինտէն, ախշամին գատէն պըրագըլտուղընտան շիւպհէ իտիլիյօր։

—Պէշիքթաշտա պիր խանէտէ խըզմէթքեար իտէն 15 եաշընտա Թաշըլը պիր Իսլամ գըզը տուն սապահ մաթպախտա լամպա թէմիզլէր իքէն մանկալտան էթէկի թութուշարագ, վիւճուտին թէհլիքէլի սուրէթտէ եանմըշ տըր։

Բէզգա 15 եաշընտա պիր Իսլամ գըզը Պէշիքթաշ սէօնտիւրիւլմիշտիր...

Պէզգա 15 եաշընտա պիր Իսլամ թէլիգանլըղը՝ էվվէլքի ազչամ Սթամպօլտա խանէսինտէ իւզէրինէ ֆէնարը տիւշէրէք էօրիւնտէքի մանկալա տէվրիլմիշ, վէ վիւճուտունուն պազը եէրլէրի եանմըշ տըր։

—Եէրլի ունընտան եապըլան էքմէքլէրին 30 բարայա սաթըլմաղլըղը ճէհէթի անլաշըլտըղընտան, քէմալը կէրմի իլէ թէտգիգ իտիլմէքտէ իմիշ։

Տիւն վէ էվվէլքի կիւն Անատօլուտան 35 վակօն, եանի 17500 քիլէ, վէ Դարատէնիզտէն տախի 1600 քիլէ կի ճէման 19100 քիլէ պուղտայ կէլմիշ տիր։

Էքմէքճի ֆրունլարընտան պազըլարընըն նօգսան էքմէք չըգարտըղը Շէհր Էմանէթի սէր միւֆէթթիշլիկինէ խապէր ալընարագ, պու էքմէք չըգարան ֆրունճըլարըն էքմէքլէրի թարթըլարագ հազըր թէնզիլինտէն սօնրա նօգսան կէօրիւլէնլէրի ուսուլէն միւսատէրէ իտիլմիշ տիր։

Էգճիւմէք Պալըգ Բազարը ֆրունճըսընըն տուն չըգարտըղը էքմէքլէրտէն 100 գըրէ գատար էքսիք էքմէք միւսատէրէ իտիլմիշ տիր։

—Սահիլլէրի կէզմէք խըտմէթինէ մէմուր գըլընմըշ իւզրէ Ռուսումաթ էմանէթինէ սաթըն ալընմագ գարարլաշըլան օլան իւչ ատէտ վաբօրըն Ամէրիգա թօբ ֆաբրիգասընտան սըպարըշ սըպարըշ... Հօլ-քիւ սէօթէմինտէ բութագ ալթէյլի ուֆագ չաբտա թօբլա թէճհիզլէրի գարարլաշմըշ տըր։

—Երզրում վիլայէթի օրման խասըլաթընըն հէսապլարը միւնէֆվէշ պիր հալտէ պուլունտուղը պիլտիրիլմէքտէնին, թէտգիգի իչին վիլայէթը միւշարէիլէյհայա մէմուրը մախսուս կէօնտէրիլմէսի մէճլիսը գարարլա տըր։

—Խրիմօ վէ Գօչօ վէ Մանօլ նամընտա 3 քիշի տուն կէճէ Պէյօղլունտա պիր պաղպաճըյէ կիրէրէք պիր Խրիմօ՝ գունտուրա պըչագըյլա Մանօլը աղըրճա եարալամըշ վէ ճինայէթ եագալանմըշ տըր։

ՇԱՄԱԽԻ ԶԷԼԶԷԼԷՍԻ

Շամախիտէ վուգու պուլան զէլզէլէնին մուճիպ օլտուղը խասարաթըն տէրէճէսինէ տաիր մահալլի մէմուրլարը թարաֆընտան թէրթիպ իտիլէն րաբօրթօլար պու քէրրէ Բէթէրսպուրկա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Պու րաբօրթօլարըն մէալինէ կէօրէ, կէրէք Շամախի շէհրինտէ վէ կէրէք ճիվարտաքի քէօյլէրտէ էլէքսէմ 2500 քիշի մէսքեանսըզ գալմըշ, վէ օլանճա էշեալարը տա մահվ օլմուշ օլտուղընտան, պունլարը էհրէնչիրմէք իւզրէ քէմալը սիւրաթլա պարագալար եափըլմագտա տըր։

Պագուտան հէր կիւն Շամախի վէ ճիվարընա քիւլլիյէթլի իանէ կէօնտէրիլիյօր։

Եըգըլան էպնիյէնին էնգազը ալթընտան չըգարըլմայան չօգ քէփէքչի...

Եըգըլան էպնիյէնին էնգազը ալթընտան չըգարըլան պաշգա 2000 ճէսէտ տահա պուլունտուղը թախմին իտիլմիշ տիր։

Ցուրյոնը Ռումանիյէ միւտիրը ումումիսի գօնթ տ'Արնոյա պիրինճի րիւթպէտէն Օսմանի, վէ միւտիրլէրինտէն աթուֆ. Ալիմբէգօ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ րիւթպէի պալէա, վէ գէզա միւտիրլէրինտէն Մ.Սգանավիյէ պիրինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը գիշանը իհսան պույուրուլտուղը պուկիւնքի Թէվճիհաթ ճէտվէլինտէ մանզուր աչուլմըշ տըր։

Ցուրյոնը Ռումանիյէ իտարէսինին խըտմէթ վէ էնճիւմէնինին կիւնտէն կիւնէ թէզաիւտ իչին մումաիլէյհ միւտիրլէրին տէրքեար օլան վուգուֆ, էհլիյէթ վէ թէճրիւպէլէրի իլէ ֆէվգ էլատէ սայ ու ղայրէթ իպրազ էյլէտիկլէրի իճրա միւնասէպէթիյլէ պիր հաթիգամէթ օլան թաթէլ իճրիւմ լէ մաթլուպ աթէմիւնէ պուլունան պու ճիվար ...

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգխանէ՝ Ատանա Թեմէրի էհալիսինին ահվալը րուհանիյէ, իգթիսատիյէ վէ թահսիլիյէսի հագգընտա մուֆասսալ պիր րաբօրթօ թալէպ իթմիշ օլմաղլա, Կաթողիկոս. Տեղապահ Բէքմէզեան Տէր.Տ. Կիւրակոս Սրբազանըն թավսիյէսի մուճիպինճէ, Տ. Ղեւոնդ քահանայ՝ Ատանա Թեմէրինի կէզէրէք մէզքիւր րաբօրթօյը թանզիմ իտէճէք տիր։

Թէհրանտա պիր Թագըմ մէարիֆբէրվէր քիմսէլէր՝ իթթիֆագ իտէրէք, էհալիյէ մախսուս պիր Լսարան թէշքիլ իթմիշլէր տիր։ Մէզքիւր Լսարանտա էհալինին անլայաճագլարը պիր լիսանտա տէրսլէր վէրիլէճէք տիր։ Շիմտիյէ գատար 100 քիշիյէ եագըն ազա գայտ օլունմըշ տըր։ Թէհրանըն եօգսուլ վէ աճզագի մահալլէլէրինտէ տէրսլէր վէրիլէճէք տիր։

Գայսէրլեան Սիմօն էֆ.նին մէրհ. Թէահհիւտնամէ պուլունտուղը պիր լիրա այլըգ իանէ՝ Պիթլիսին Տաւի վանքընտա թէէսիս օլունան մէքթէպէ թախսիս օլունմըշ տըր։

Նպաստից Ցանձնաժողովըն իճթիմաը ախիրինտէ, գօմիսիօնը մէզքիւր սանտըղընա խանէլէն պիր թագըմ տէյն քէֆալէթլարը նէշրի թէքլիֆ օլունմըշ, վէ պու թէքլիֆ իւզէրինէ պիր խայլի միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ իսէ տէ, պիր նէթիճէի գաթիյէ հասըլ օլամամըշ տըր։ Գօմիսիօնը մէզքիւրըն պու իշի թէմամըյլա պաշգա չըգարամայաճագընտա էմինիյէթ վէ իթիգատ

պէրքէմալ տէյիլ տիր։ Ազասընտան Պէրպէրեան Ռէթթէոս էֆ. «Ապաջին Գիրք Ցրանսերէնէ ի Հայ Թարգմանութեան» սէրլէվհասըյլա թէքլիֆ իթտիկի տէրս քիթապընըն թէքմիլ հուգուգընը մէզքիւր սանտըղա թէրք ու իհտա իթմիշ օլուպ, պունա իմթիսալէն Աբիկեան իզզ. Միհրան էֆ. տախի էլյէթմէ քէնտի թէլիֆ իթտիկի տէրս քիթապլարընտան պիրինին պիրճիւմլէ հուգուգընը օլ սուրէթլէ մէզքիւր սանտըղա թէրք ու իհտա էյլէյէճէք տիր։ Պու ֆիքրը մուավէնէթքեարանէ ֆէնա տէյիլ իսէ տէ, Նպաստից Ցանձնաժողովըն թէշքիլաթը ճէտիտէսի միւճէպինճէ կէլիրինէ գատար պու թասավվուր շիմտիլիք հէր հալտէ թէէխխիր օլունմալը տըր։

Պրուսատան եազըլան խուսուսի պիր մէքթուպտա, մահալլի բաբասլարըն նազէճա էֆալ ու հարէքէթը ալէյհինտէ թէշէքքի օլունմուշ, պունլարըն քէնտի վաղիֆէլէրի հագգընտա հիչ պիր մալումաթը միւքէմմէլէլէրի պուլունմատըղը պէյան օլունմըշ տըր։ Բաբասլարըն իշպու մուամէլէսի ալէյհինտէ Առաջնորդ Արշարունի Տէր. Տ. Յովհաննէս Սրբազանըն տա բրօթէսթօ իտէրէք պիր եանա չէքիլմիշ օլտուղը՝ մէքթուպը մէզքիւրտէ մաքթէթէսսիւֆ պէյան օլունմըշ, վէ պու ֆէնալըղըն էօնիւնիւ ալմագ իչին Ընթայացուլարըն ֆամիլեաճա, ախլագճա վէ մէարիֆճէ հալլէրի հագգընտա թէտգիգաթը չէտիտէ իճրասը չարէսի էքէկեանէ օլտուղը տէրմիեան իտիլմիշ տիր։ Հալ պու քի, Առաջնորդ Սրբազանըն իշպու քիւսիւլ պիր թարաֆա չէքիլմէսի քէնտի վաղիֆէսինէ ասլա մուվաֆըգ տէյիլ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Մատրիտ 27 փետրուար.—Մէճլիսը մէպուսան՝ պու կիւն, մալիյէճէ թէտավիւլ հագգընտա մալիյէ նազըրըընըն լայիհալարընը միւզաքէրէ իթմէյէ պաշլամըշ տըր։ Նազըրը միւշարէիլէյհ Մ. Ուրզայիզ՝ Սբանիա Պանգասըյլա պիր հիսաբի իթթիլաֆ հուսուլիւնէ իմկեան իթտիկինի, վէ մէզքիւր պանգանըն մէնաֆիի մուխթէլիֆէսի մէհմուն իտէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

Պէրլին 27 փետր.—Րէյխշթագ մէճլիսինտէ Սօսիալիսթ ֆրգասընա մէնսուպ ազալարըն՝ թախսիսաթը խաֆիյէնին ֆէսխինի թալէպ իտէրէք մուգավէմէթը չէտիտէ պուլունմալարընա րաղմէն, թախսիսաթը մէզքիւրէ գապուլ օլունմըշ տըր։

Պուգրէշ 27 փետր.—Հիւքիւմէթ՝ եագընտա պիր իսթիգրազ ագտ իտէճէկինէ տաիր պուհուր իտէն շայիալը թէքզիպ իթմիշ տիր։ Հիւքիւմէթը միւշարէիլէյհ՝ շիմտիլիք 100տէ 5 ֆաիզլի 179 միլիօնլըգ խազինէ թահվիլաթը չըգարմագլա իքթիֆա իտէճէք տիր։

Մէճլիսը մէպուսանտա իրատ օլունան պիր սիւվալէ ճէվապէն, Ռումանիա հիւքիւմէթի սայիճը ումումիյի իխլալ իտէնլէրին չէթիտէն թէճզիյէ օլունաճագլարընը պէյան իթմիշ օլմաղլա, Մէճլիսը մէպուսան՝ հէյէթը հիւքիւմէթ հագգընտա պէյանը էմնիյէթ իթմիշ տիր։

Բարիզ 27 փետր.—Վիքթօր Հիւկօնըն չէհրայինէլէրի պու կիւն տէվամ իթմիշլէր տիր։ Պէլէտիյէ տաիրէսինտէքի շէնլիքլէր ղայէթ պարլագ օլմուշլար տըր։

Բէթէրսպուրկ 27 փետր.—Ֆէվգէլատէ պահրիյէ պիւտճէսինտէ, հարպ սէֆինէլէրի ինշաաթ իչին 15 միլիօն րուպլիւք պիր մէպլաղ կէօսթէրիլմիշ տիր։ Սէֆայինը մէզքիւրէնին քեաֆֆէսի Ռուսիատա եապըլաճագ տըր։

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՍԻՆՏԻԳԱԼԱՐ

ՊԻՐ ՏԷՄԻՐ ՍԻՆՏԻԳԱՍԸ ԹԷՇՔԻԼԻ ԹԱՍԱՎՎՈՒՐԸ ՄԻՒՆԱՍԷՊԷԹԻՅԼԷ ՊԱԶԸ ՄԻՒԹԱԼԷԱԹ

Սինտիգալար թէշքիլի «մօտա»սը Ամէրիգատան... Սթանպօլա սիրայէթ իթտի։

Իւչ սէնէտէն պէրու ևէ.քաիկլէրինի միւթթեադըդ ֆէս վէ ճամ սինտիգալարընըն թէշէքքիւլինի կէօրտիւք։ Շիմտի տէ իմտադիալէն պիր այտան պէրու պիր տէմիր սինտիգասը թէշքիլ օլունաճաղընտան պահս իտիլմէքտէ տիր։

Պու պէնալին մուհարրիրի՝ թիճարէթտէ ուսուլըն մէնաֆիինէ է'ն մուվաֆըգ գալտէ՝ էրպապը թիճարէթի մուամէլէլէրինտէ սէրպէսթ պըրագմագ օլտըղըն վիճտանէն գանաաթ հասըլ իթմիշ պուլընտըղընտան, մուվագգաթէն մազարրաթը կէօրիւլէպիլէճէք թէշէպպիւսաթտա պիլէ՝ սէրպէսթիի թիճարէթէ խալէլ կէթիրէճէք թէտպիրլէր թավսիյէսինի միւնասիպ կէօրմէզ։ Զիրա մէյտանը րէգապէթ աչըգ պուլունտըգճա, թէ.քմիլ բիացըը թումմագ իւզրէ վուգու պուլան թէշէպպիւսաթըն նէթիյճէսի գավանը զարարի տըր։ Տիւնեա իւզէրինտէ կէրէ.ք բարա վէ կէրէ.ք քեար գօմպայան ինսանլար .քեսիր տիր։ Պիր մուամէլէտէ քեար օլտըղը կէօրիւլինճէ՝ օ .քեարտան իսթիֆատէ յէ թէշէպպիւս էյլէյէնլէր զուհուր իտէճէկինէ էմին օլմալը տըր։ Եէթիշիր .քի րէգապէթ իմքեանը օլսուն, վէ րէգապէթ մէյտանը աչըգ պուլունսուն։

Ինհիսար (րէժի) ուսուլի—.քի պիր մալըն թէ.քմիլ բիացաընա հի.քմ իթմէ.ք տիմէ.ք տիր— ևալընըզ տէվլէթին պիր իմթիյազըյլա թէեսիս օլունապիլիր պիր ուսուլ տըր, պիր թիճարէթ էրպապը՝ բիացյա հի.քմ իչիւն պիրլէշմէլէրիյլէ, ինհիսար հասըլ իտէմէզլէր։ Էօյլէ սանի պիր ինհիսար անճագ մուվագգաթ օլապիլիր։ Սէրպէսթիի թիճարէթ սայէսինտէ՝ բիացյա ևէնի բագըլիպլէր կէլիրէ.ք, օ ինհիսարը մահվ իտէրլէր։

Պիւնաէնալէյհ՝ Սթանպօլտա թէշէ.քքիւլ իտէն սինտիգալար հագգընտա պուրատա ևազաճաղըմըզ չէյլէրտէ՝ օնլարա գարշը գանուն նօգթայի նազարընտան թէտպիրլէր իթթիխազըը թավսիյէ իտմէյէճէ.քիզ։

Պիզիմ միւթալէամըզա նազարէն՝ սինտիգալարա գարշը է'ն էյի թէտպիր՝ օնլարը սէրպէսթ պըրագմագ վէ բիացաատա րէգապէթի գավվէթլէնտիրմէ.ք իչիւն հէր պիր զայրէթ վէ հիմմէթի սիրֆ իթմէմէ.ք տիր։

Էօյլէ ևաբըլըրսա՝ բիացյը թումթմագ թէշէպպիւսինտէ պուլունանլարըն՝ ագ զէման իչինտէ օ թէշէպպիւստէն զարար իլէ չըգաճագլարը մուհագգագ տըր։

Շիմտիյէ գատար բիացամըզտա վուգու պուլան պազը սինտիգա թէշէպպիւսլէրինին արզու օլունան տէրէճէտէ րէգապէթ կէօրմէտի.քլէրի մէսէլէսինէ կէլինճէ՝ օ հալի Տէրսաատէթ բիացաընըն ահվալը մախսուսէսինէ համլ էյլէմէլի տիր։ Տէրսաատէթ բիացաը՝ հէնուզ տիւկէր Էվրօբա բիացալարը կիպի՝ է'ն ուֆագ պիր քեար կէօրիւլտիւկինտէ պիլէ՝ սէրմայէտարլարըն գօշուպ կիրթի.քլէրի պիր բիացա հալինէ կէլմէմիշ տիր։ Հէր նասըլսա տիւկէր բիացալարա պիր տէրէճէյէ գատար «ևապանճը» գալմըշ տըր։ Էվրօբա բիացալարընըն պիզիմ իլէ մուամէլէլէրի՝ սէրպէսթիի րէգապէթէն թէմամըյլա իսթիֆատէ իտէպիլէճէկիմիզ հալի պըմամըշ տըր։ Եկէր օ հալի պըմըշ օլսա իտի՝ ֆէս վէ ճամ սինտիգալարը .քի— իւլթիմաը մալըլէրի պէօյլէ.ք չէյլէր տէյիլ տիր— պու մուվաֆֆագըյէթի պուլամագլար իտի։

* * *

Պու միւթալէամըզ իլէ անլաթմըշ օլմագ իսթիյօրտըղըմըզ .քի՝ պու պէնալինմիզտէ ևաբաճաղըմըզ չէյ՝ պիզտէ.քի սինտիգալար թէշ.քիլաթընըն ևալընըզ «էգօնօմի բօլիթի.գ» նօգթայի նազարընտան թէտգիգը տըր։

Պիզտէ.քի ֆէս, ճամ վէ էմսալի սինտիգալարըն բրօկրամը, ևախօտ պու .քէրրէ վուգու պուլան տէմիր սինտիգասը թէշ.քիլի թէշէպպիւսի «էգօնօմի բօլիթի.գ» գավաիտլէրինէ մուվաֆըգ պիր չէ՞յ մի տիր։

Իշթէ թէտգի.գաթըմըզըն արայաճաղըմըզ ճիհէթ պու տըր։

Օգույանլարըմըզըն խաթըրընտա օլսա կէրէ.ք տիր .քի՝ իւ.քի ևըլ օն ալթը միլյօն Ինկլիզ լիրասը սէրմայէլի Ամէրիգա չէլի.ք սինտիգասընըն գէմանը թէշէ.քքիւլինտէ ևազըլըմըզ պէնտլէրտէ —բիացյը թումթմագ թէմայիւլաթընը իթգալինէ իթմէ.քլէ պէրապէր— պու սինտիգանըն բրօկրամընըն էգօնօմի բօլիթի.գէ մուվաֆըգ ճիհէթլէրինի թաhսին էյլէմիշ իտի.ք։

Օ ճիհէթլէր հա՞նկիլարը իտի։

—Ֆապրիգալարըն, չըմէնտօֆէր խաթլէրինին, վաբօր գումբանեալարընըն, .քէօմիւր մաաէնի չիր.քէթլէրինին ագտ իթտիկի գօնթրաթլար սայէսինտէ «էհվէնիյէթ» հասըլ իթմէ.ք իչիւն վուգու պուլան թէշէպպիւսաթը։

Ամէրիգա չէլի.ք սինտիգասընըն բրօկրամընտա ամթիտէ.քի նօգթալար մէվճուտ տըր.

1. Միւխթէլիֆ ֆապրիգալար պիրլէշմէլէրիյլէ հէր պիր սըբարիշը նէվինէ կէօրէ՝ օ ճինս մալի էն էհվէն չըգարապիլէն ֆապրիգատա իմալ իթթիրմէ.քտէ, վէ պու սուրէթլէ վուգու պուլաճագ էգօնօմիտան իսթիֆատէ էյլէմէ.քտէ տիրլէր.

2. Սըբարիշչըլարըն կէօնտէրիլէճէ.քլէրի եէրլէր նազարը տիգգաթա ալընմագտա, ևանի ևագընլըգ վէ նագլիյէ ճիհէթլէրիյլէ սըբարիշը հա՞նկը ֆապրիգայա իմալ իթթիրմէ.քտէ իսթիֆատէ վար իսէ, իմալաթ օրատա իճրա օլունմագտա տըր։

3. Տէմիրեօլ վէ վաբօր գումբանեալարըյլա պու վասի սինտիգա թէշ.քիլաթը նամընա ագտ օլունան մուգավէլէնամէլէր սայէսինտէ՝ նագլիյէ ֆիյաթընճա էհվէնիյէթ իսթիհսալ իտիլմէ.քտէ տիր։ Վէ օ էհվէնիյէթի չըմէնտօֆէր վէ վաբօր գումբանեալարը տա մէնֆաաթլարընա մուվաֆըգ կէօրիւյօրլար. զիրա էօյլէ վասի պիր թէշէ.քքիւլաթըն էմին պիր միւշթէրի օլմասը՝ հէր հալտէ քեարլը պիր իշ տիր։

4. Եինէ օ վասի թէշէ.քքիւլաթ նամընա .քէօմիւր մաաէնլէրինի իշլէտէն գումբանեալար իլէ ագտ իտիլէն մուգավէլէնամէլէր սայէսինտէ .քէօմիւր ֆիյաթընճա տա ագօնթօլար իսթիհսալ իտիլմէ.քտէ տիր. պունըն տա մուվաֆըգը մէնֆաաթ օլտուղը աշի.քեար տըր։

Պէնտլէրիմիզտէ տէֆսիլէն իզահ իթմիշ օլտուղըմըզ վէճհ իլէ՝ թիճարէթ իշլէրինտէ—զարարընա օլմամագ շարթըյլա—էհվէնիյէթ հասըլ իթմէ.ք «էգօնօմի բօլիթի.գ»ին թէմամըյլա թավսիյէ իթթիկի պիր գաիտէ տիր .քի՝ օ մագսատը տա թաագիպ օլունան պիրլէշմէ մէսայի չալըշըլմասը թաhսին կէօրիւլիր։

(Ամէրիգա չէլի.ք սինտիգասընըն թէշէպպիւսինին հի.քմէթէ մուվաֆըգ կէօրիւլէն ճիհէթլէրտէն պիրի տէ իշթիրա.ք իտէն թէէսսիւսաթտան հէր պիրինին տախիլի իտարէ վէ էմսալինէ իսթի.գլալըը մուհաֆազա իթմէսի իտի .քի՝ օ զէման պու ճիհէթ հագգընտա տա մէգալէլէրիմիզտէ իզահաթը .քեաֆիյէ վէրմիշ իտի.ք։)

* * *

Շիմտի տիգգաթ իթմէլի տիր .քի՝ պիզտէ.քի սինտիգալարըն թէշ.քիլաթընտա աճապա պէօյլէ մուվաֆըգ հի.քմէթ պիր ճիհէթ մէվճո՞ւտ մը տըր։

Մէսէլա տահա ևէնի պիր թէշէպպիւս օլտուղը իչիւն զու տէմիր սինտիգասընտան պահս իտէլիմ։

Եկէր տէմիր թիճճարլարը տէսէլէր իտի .քի, «չիմտի պիզ նագլիյաթը հէր պիրիմիզ .քէնտի հիսապըմըզա օլարագ բարչա բարչա իճրա իթտիկիմիզ իչիւն վաբօր գումբանեալարընա ագըր նավլուն վէրիյօրըզ. պունտան սօնրա՝ ճէմիէթիմիզ պիրլէշիպ, սիբարիշլարըմըզը պիր վաբօր իւ.քիւ թէշ.քիլ իտէճէ.ք րամատէ թէրա.քիւմ իթթիրէճէյիզ. վէ .քէնտի հիսապըմըզա վաբօր .քիրալայըպ, մալըմըզը .քէնտի իսթիճարըմըզ աթըմըզա պուլունան վաբօր իլէ նագլ էյլէյէճէյիզ. պու սայէտէ նագլիյէտէն 100տէ 30-40 տէրէճէսինտէ պիր իսթիֆատէմիզ օլաճագ տըր։» Պու թէշէպպիւս թաhսին իտէր իտի։ Զիրա մասրաֆտան էհվէնիյէթ հասըլ իթմէ.ք ագըլ ու հի.քմէթէ մուվաֆըգ պիր չէյ տիր։

Եախօտ տէսէյլէր իտի .քի, «հէր պիրիմիզ սըբարիշլարըմըզը այրը այրը վէրտիկիմիզ իչիւն, էվլէրիմիզ չէրայիթ իսթիհսալ իտէմէտիկիմիզի անլատըղըմըզտան, պունտան պէօյլէ պիրլէշիպ, սըբարիշլարը պէրապէրճէ վէրէճէկիզ, տահա վասի մուամէլաթ իճրասը, վէ —ճէմիէթիմիզին տա պիրլէշմէսիյլէ— գրէտիթօ իչիւն տահա պէօյիւ.ք էմնիյէթ իւլրազը սայէսինտէ, ֆիյաթճա էհվէնիյէթէ նայիլ օլմագ իսթիտինտէ պուլունուըըզ։» Պու թէշէպպիւսի տէ թահսին իտէր իտի.ք։ Զիրա պու եօլտա պիր թէշէպպիւս տէ էգօնօմի բօլիթի.գին գաիտէլէրի տաիրէսինտէ իսթիֆատէ պրագմագ տըր։

Հալպու .քի ֆէս վէ ճամ սինտիգալարը պէօյլէ պիր չէյ սէօյլէմիշ օլմատըղլարը կիպի, տէմիր սինտիգասը տա էօյլէ պիր չէյ տէմէյօր։

Օնուն թէ.քմիլ բրօկրամը նէ՞ տէն իպարէթ տիր։—Բիացատա մալ սաթան մաղազալար (ևախօտ օնլարըն պէօյիւ.ք գըսմը) պիրլէշտիրէրէ.ք ֆիյաթը ևիւ.քսէլթմէ.քտէն։

Պու սինտիգա՝ բիացյը թումթարագ ֆիյաթը ևիւ.քսէլթմէ.ք իսթէյօր։ Բրօկրամը իշթէ պու տըր։ Եանի պահալըլըգ հասըլ իթմէ.ք մագսատը թաագիպ օլունըյօր։

Պու իսէ՝ ագըլ վէ հի.քմէթին թամամիյլէ իմմէյէճէկի պիր չէյ տիր։

Ֆագաթ օգույանլարըմըզ տէյէճէ.քլէր .քի, ճամ վէ ֆէս սինտիգալարը պէօյլէ գայրը թավսի վէ «իհթի.քեար» նամընա չայան պիր բրօկրամ թագիպ իթմէ.քլէրիլէ պէրապէր մուվաֆֆագ օլտուլար. անապա տէմիր սինտիգասը տա մուվաֆֆագ օլմա՞մագ մը։

Վագըա բիացամըզըն չիմտի.քի մահսուսէ հալի պէօյլէ թէշէպպիւսլէրտէ պուլունանլարը մուվաֆֆագըյէթ իսմինէ սէվգ իթմէկէ միւսաիտ իսէ տէ, զանն իթմէյիզ .քի պու թէշէպպիւս տիւկէր էմսալի կիպի մինթիճէ մուվաֆֆագըյէթ օլսուն։

Ֆէս սինտիգասընըն մուվաֆֆագըյէթի իմալխանէլէրին ազլըղընտան իլերի կէլտի (պայըրճա ֆապրիգալար պիրլէշտի.քլէրինտէն, ևէնի րագիպ հասըլ իթմէ.ք պէօյիւ.ք ֆէտաքեարլըղա միւթէվագգըֆ պուլունտու)։ Վէ ճամ սինտիգասընըն մուվաֆֆագըյէթի տէ գըրըլըր տէօ.քիւլիր էմթաա իւզէրինէ ճէրէյան իտէն պու թիճարէթին ատէթա պիր իսթիխասա (սբէ.քիւլիթէ) հի.քմինտէ պուլունմասընտան։

Տէմիր թիճարէթինտէ օ հալլէր եօգ տըր. պու թիճարէթ թէ.քմիլ ճիհանը չամիլ (իւնիվէրսէլ) պիր իշ տիր։

Քեար կէօրիւլինճէ, պու կիպի տէմիրճիլի.ք իթմէ.քէն նիչէ սէրմայէտարլար տէմիր ճէլպինէ պաշլայապիլիրլէր։

Վէ զաթէն բիացամըզ տէմիր թիճարէթկեահլարընըն է'ն միւհիմմէլէրինտէն պիր ի.քիսինին սինտիգա խարիճինտէ գալմագտա օլտուգլարընը տա իշաէր պըլէօրըզ։

Գ. Ս.

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՊԱՀՐԻՅԷՍԻ

Կէչէն ճումաա կիւնիւ Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա Ինկլիզ ումումը պահրիյէսի հագգընտա պէօյիւ.ք պիր միւպահասա ճէրէյան իթմիշ տիր։ Մ. Արնօլտ Ֆօրսթէր՝ Ինկիլթէրա պահրիյէ խազինէսինի մէտհ ու սէնա իտէրէ.ք, պու խազինէնին՝ տօնանմայը .քէնտի վազիֆէսի մուֆէտտիշտէ պուլունտուրմագա էթճան ու տիլ չալըշտըղընը պէյան իթմիշ իսէ տէ, ազատան Սըր Չարլս Տիլ.ք՝ պու պապտէ պունտան տահա ալէա չալըշըլապիլտիկինի պէյան տէմիշ տիր .քի,

«Պահրիյէ նէզարէթի՝ իսթի.գպալը էյիճէ գօլլամալը, վէ տուվվէլի պահրիյէյի իւ.քի տէվլէթտէն զիյատէ պիր իթթիֆագա գարշը կէլէպիլէճէ.ք պիր մէրթէպէյի .քիֆայէթէ պուլունտուրմալը տըր։»

Պատէհու Սըր Չարլս Տիլ.ք՝ Ֆրանսա իլէ Իթալիա արասընտա կէօյա միւնագիտ օլան իթթիլաֆը իմա իտէրէ.ք, Ինկիլթէրանըն էն ալէա իւմիտ իտէպիլտիկի չէյին՝ Իթալիանըն պիթարաֆլըղը մաատէսի օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Ասքիթ տախի՝ պահրիյէ նէզարէթի բոլիթիգասընտան պահս իտէրէ.ք, Ֆրանսա, Ալէմանիա, Իթալիա, Միւթթէհիտէի Ամէրիգա վէ Ճաբօն պահրիյէլէրինին թէրագգիսընը իզահ իթմիշ, վէ Ֆրանսըզ պահրիյէսինին ֆէվգէլատէ պէօյիւտիւկինի վէ Ալէմանիա պահրիյէսինին տէ էն գուվվէթլի պիր ունսուր օլտուղընը տէրմիյան էյլէմիշ տիր։

Մէպուսը մումաիլէյհին գավլինէ, Ինկլիզ պահրիյէսինին՝ տիւկէր իւ.քի տէվլէթլէր տօնանմալարընա միւսավաթը՝ էմնիյէթը հալին էն ազըլը թէշ.քիլ իթմէ.քտէ տիր։

Պունընլա պէրապէր Ինկլիզ պահրիյէսինին խազինէսի Մէճլիսը մէպուսանտա 100 գատար էքսբրիյէթը արա իլէ թաhսին ու թասվիպ օլունմըշ տըր։

ԱԼԷՄԱՆԻԱ ՎԷ ՎԱՏԻԿԱՆ

Պէրլին հիւ.քիւմէթի՝ ևագընտա գարտինալլար մէճլիսինին ինիգատ իտէճէկինէ մէպնի, Գօլօնիա սէրբիսգօբօսը Մօնսէնեօր Սիմարա գարտինալըգ վէրիլմէսինի Վաթիկանտան թալէպ իթմիշ տիր։ Ալէմանիա հիւ.քիւմէթի՝ գօճաման Ալէմանիատա ևալընըզ պիր գարտինալ պուլունտըղընը վէ պունըն Պրէսլաւ բիսգօբօսը օլտուղընը տէրմիյան իթմիշ տիր։

Բէզալի.ք պու կիւնլէրտէ Ալէմանիա հիւ.քիւմէթի՝ Լէհիսթանըն Բրուսիա գըթասընտա.քի Լէհլի րէհապլէրին թավըր ու հարէ.քէթինտէն տօլայը Վաթիկանա բէ.ք չէտտի իշթիրագէթտա պուլունմըշ տըր։ Պէրլինտէ Գաթօլի.ք բաբասը վէ պայըրճա Բօզէն սէրբիսգօբօսը Մօնսէնեօր Սթապլէվսքի՝ Ալէմանիա ալէյհինտէ.քի հէյէճանը թէշվիգ իթմէ.ք թէօհմէթիյլէ իթհամ օլունտըղլարընտան, Լէհլի րէհապլէրինէ չէտտի պիր թէնպիհնամէ իրսալ իթմէսի՝ Վաթիկանտան թալէպ օլունմըշ տըր։ Վաթիկան ումումը խարիճիյէ միւտիրի գարտինալ Ռամբօլլա՝ իսթիթլաֆը հազըրտա Վաթիկանըն թէմամըյլա պիթարաֆ տուրտուղընը անլաթարագ, Պէրլին հիւ.քիւմէթինին պիլտիրմիշ իսթիրաթընը չիմտիյէ գատար .քէնտիլէմէ.քին հիւ.քիւմէթէ թէմմիշ տըր։

ԼԻՒՔՍԷՄՊՈՒՐԿ ԿՐԱՆՏՈՒԳԱԼԸՂԸ

Լիւ.քսէմպուրկ կրանտուգալըղը վէլիահտըընըն զէվճէսի բրէնսէս Մարի տը Պրականս պու .քէրրէ պիր գըզ չօճուգ տահա տիւնեայա կէթիրմիշ օլուպ, պու հիսապճա 1850տէ տօղան վէլիահտը կրանտիւ.ք նիյեօմըն 6 նէֆէր գըզ էվլատը օլմուշ, վէ պունլարըն .քեաֆֆէսի վալիտէլէրինին մէզհէպի օլան Գաթօլի.գ մէզհէպինտէ պէօյիւմէ.քտէ պուլունմըշ տըր։ Վէլիահտըն էր.քէ.ք էվլատը օլմատըղընտան, Լիւ.քսէմպուրկլըլարըն իւմիտլէրի պու .քէրրէ տախի պօշա չըգմըշ տըր։ Լիւ.քսէմպուրկ գանունընճա գաղըն թախթէսի տախի մագամը հիւ.քիւմտարիյէ գուտտա իտէպիլիր օլտուղընտան, պու ուֆաճըգ հիւ.քիւմէթին էհալիսի չօգ էնտիշէ իթմէ.քտէ վէ վէլիահտըն պիր էր.քէ.ք չօճուգը տօղմասընը չօգ արզուլէմէ.քտէ տիր. օ հալտէ Լիւ.քսէմպուրկ կրանտուգալըղը թախթընըն վէրասէթը մօնթազամէսի թէէմին օլունապիլիր իտի։ Իշպու կրանտուգալըղըն թէմամիյէթ վէ պիթարաֆլըղը՝ վագըա մուահէտաթը տուվէլիյէ իլէ թահթը թէէմինէ ալընմըշ իսէ տէ, Լիւ.քսէմպուրկըն չօգտան պէրու Ալէմանիանըն տաիրէսի տախիլինտէ տօլաշըղընտա տիգգաթ օլունըյօր։ Մէզ.քիւր կրանտուգալըգ՝ Ալէմանիանըն Զօլվէրէյնի թասպիր օլունան կէօմրիւ.ք իթթիհատը տախիլինտէ պուլունըպ, տէմիրեօլլարընըն գըսմը ազամը տէ Ալզաս-Լօրէն, ևանի Ալէման տէմիրեօլլարընա .քիրալանմըշ տըր։ Պու հալտէ Լիւ.քսէմպուրկլըլարըն՝ Ալէման հաբիսլի.քլէրինտէն վէ պիլխասսա Բրուսիատան գօրգմագտա օլտուգլարը անլաշըլմագտա տըր։

ԵԻՒԶ ՔԻՇԻ ԳԱԹԻԼԻ
ՊԻՐ ՖԱՄԻԼԵԱՆԸՆ ՏԷՐՏԷՍԹԻ

Միւթթէհիտէի Ամէրիգատա Գանսաս էյալէթինտէ Պէնտրէս իսմինտէ պիր գարը գօճա իլէ պիր օղլու վէ պիր գըզտան միւրէքքէպ պիր ֆամիլեա իւ.քի սէնէ էվվէլ իսսըզ պիր եօլ իւզէրինտէ իւ.քի օտալը պիր գուլիպէ վէ պիր տիւ.քեան եաբմըշլար տըր։ Օտալարտան պիրի իզգալըն սիրէ.քլէրլէ եաբըլմըշ վէ պու օտանըն չաթըը պու տիրէ.քլէրտէն պիրինէ տայաթըլմըշ տըր։ Եօլտա կէճ գալան եօլճուլարա լազըմ օլան

ՍԱՐԸ ԵԼՎԻՍԷԼԻԼԷՐ

Բրէնտա՝ «մարքիզ» տիյօր իտի ամմա, «Սէզարէթի» տիւշիւնիյօր իտի։ Սօնիա նէ հէ, նէ եօգ ճէվապընը վէրմէտի։

—Իշի պիլիր, վալիտէ. «պու գատընլար» կէլտի.քլէրինտէ էկէր ուչգունտա օլուր իսէնիզ, անլարսընը՞զ եա՞...

Սօնիա պու իքի քելիմէլէրին իւզէրինէ գուվվէթլի պասմըշ իտի։

Զիրա պու իքի եապանճը գատընլարը հէր կիւն կէօրմէ.ք իչիւն վալիտէսինին նիչէ եօրկուն վէ գըրըգ օլտըղը վէ էնտիշէլէր իչինտէ պուլունտուղը հալտէ պիլէ իպրազ իթտիկի լիւզում ու իհթիյաճ նիհայէթ բէ.ք այգըրը պիր հալ քեսպ իթիյօր իտի...

Մէզպուրէ գըզ քէնտի քէնտիյէ տէյօր իտի քի, վալիտէսի էսասէն եալընըզ քէնտիսինի սէվմիշ իտի։

Իմտի տիւկէր պիր գըզա, տիւկէր պիր գըզըն զիւքրը ճէմիլինէ ֆէտաքեարլըղը նա՞սըլ գապուլ իթմէլի տիր։

Վալիտէսինին՝ տիւկէր պիր գատընըն գըզը իչիւն՝ քէնտի գըզլարընըն հիչ պիր վագթ քէնտիսինէ հըսս իթթիրմէմիշ օլտուգլարը չէֆգաթ ու իհթիմամը հըսս իթթիկինի նա՞սըլ գապուլ իթմէլի տիր։

Սօնիա.—Ա՜հ, Ֆէրնան, Ֆէրնան, աճապա ալթ եանընտա նէ՞ վար տըր։

Մէզպուրէ գա՛չ տէֆալար պու սիւվալի Ֆէրնանա իրատ իթմիշ իտի։ Օ տա տիբլօմաթճա պիր հարէքէթլէ ճէվապ վէրէրէ.ք չէօյլէ սէօյլէմիշ իտի.

—Տէնէյելիմ... տիգգաթ իտէլիմ, ագըզէմ... կէօզիւմիզտէն հիչ պիր չէյ գաչմասըն։ Նիհայէթ պիր չէյ ֆարգ իտուպ անլայաճաղըզ...

Մատամ մարքիզ իլէ Սէզարէթ միւվասէլէթ իթթի.քլէրինտէ Սօնիա իչ ավլուտա պուլունըյօր իտի։

Մէզպուրէ անիտէ տէտի քի, խասթա՝ պու կէճէ իւղնիւ.ք իթմիշ օլտուղընտան, հագիգաթէն քէնտիլէրինի եանընա կէօթիւրմէ.ք իգթիզա իտէր իտի...

Սէզարէթ՝ սաֆվէթը գալպինտէն նաշի կէօզլէրի տօլարագ թէ.քմիլ վիւճուտըյլա թիթրէյօր իտի։

Սօնիա՝ գուրու պիր թարզտա գըզըն եուզինէ պէրապէր.—Թամա՜մ, մատմազէլ, սիզ տէ պու թավրընըզլա անը պիւսպիւթիւն ալթ՜ւսթ մի իտէճէ.քսինիզ...—տէտի։

Լաքին Սէզարէթ՝ եալընըզ թէսլէսիւմ իտէճէկինի վաատ իթտի։

Վէ խասթա բրէնսէսին եանընտա պիր տագիգատան զիյատէ տուրմայաճագլարընը մատամ մարքիզ թաահհիւտ իթմիշ օլտուղընտան, Սօնիա՝ պունլարը վալիտէսինէ կէօթիւրմէկէ մուվաֆագաթ իթտի։

Պունընլա պէրապէր Սօնիա անլէրին եագասընը հիչ պրագմատը. մէզպուրէլէր խասթանըն օտասընա կիրէր կիրմէզ, Սօնիա՝ կէօզլէրիյլէ արթըգ կիտիլէճէ.ք իտի...

Լաքին բրէնսէս՝ գօլլարը իլէ, տուտագլարը իլէ Սէզարէթի չաղըրըյօր իտի...

Մէզպուրէ գըզը՝ կէօքսինէն իւզէրինէ սըգմագ իսթէյօր իտի, զիրա պու գըզ՝ միւտաէթը էօմրինտէ քէնտիսինէ պաշգա պիր սըգընտը վէրմէյիպ, անճագ օնա մալի.ք օլմասը։

Օլկանըն քէնտիսինէ մուճիպ օլտըղը մէզմում հիւզն ու քէտէրտէն, այպ ու հիճապտան սօնրա, վէ սէվկիթինի հիւսնի իտարէ իտմէ.քտէն նաշի նիմ տիւշկիւն օլտուգլարը իչիւն Սօնիանըն վալիտէսինէ կէօսթէրտիկի սէրթլի.քտէն սօնրա բրէնսէս՝ պու գըզա սարըլարագ մահզուզ վէ թէսէլլիյապ օլաճագ իտի։

Վէ էկէր պու պէտպախթլըղըլարը՝ կիւնիւն պիրինտէ իսթիմամ պուլուր վէ քէնտիսի արասընտա.քի տարքըըղ վէ պիւրիւտէթ տէֆ էտէ, մէնճիւն վէ մէյուս օլաճագ իտի։ Բէնտի իսմինի պէր պիր կիւն օլաճագ իտի։

Լաքին Սօնիա՝ թահամմիւլ իտէմէյէրէ.ք,

—Հայտէ՛, վալիտէճիկիմ... Հայտէյինիզ, մատամլար։ Պիր ազ իհթիյաթը վէ մատագրուլ օլմալը տըր...—տիյօր վէ անլէրի եօլա գօյօր իտի։

Վէ մատամ մարքիզ՝ չէքիլիպ կիթմէքլէ պէրապէր իյգահաթ թալէպ իթմէ.ք իսթէտիկի ճիհէթլէ, Սօնիա՝ իւղնիւ.քտէն պաշգա պիր չէյ սէօյլէմէ.ք իսթէմէտի, վէ պունըն չիւպհէսիզ պիր գուրում տ'էրտէն հասըլ օլտուղընը պէյան իթտի։

Մէզպուրէ մատամլար չէքիլիպ կիթթի.քլէրինտէ, Սօնիա սօլուգ ալարագ,

Ու՜ֆ.—տէտի, վէ պատէհու պիրտէն պիրէ գօճասընա խըրթալը մէզգալ իտէրէ.ք,

—Աէն նիհայէթ պու մատմազէլ Սէզարէթ իչիւն նէ՞ տէրսին, վալիտէ եալընըզ պիզի տիւշիւնէճէ.ք օլտըղը հալտէ, մէզպուրէյի կէօրմէյէ թաաննիւտ իտիյօր։

Ֆէրնան Լը Պէլ՝ զիհնինտէ հասըլ օլմագա պաշլայան չիւպհէլէրի գարըընըն էօնիւնտէ պէյան իթմէյէ ճէսարէթ իթմէյէրէ.ք, միւչէվվէշ պիր հարէ.քէթտէ պուլունտը։

Սօնրա մէրգում սաատէճ տէտի .քի,

—Սէվկիլիմ Սօնիա, պէնիմ էֆ.քեարըմճա, պու պուհրանտան գուրթուլտըղըմըզտա, հէր նէ չէյտէն պաշլամալըյըզ լազըմ կէլիր իսէ՝ օ չէյի եաբմալըյըզ. վալիտէնին հայաթը իլէ պիզիմ հայաթըմըզը աէրգտան աէրգա թէֆրի.գ իթմէլիյիզ։ Սէնին իրատլարընա հագգըն վար տըր. մէզպուրէ՝ պու իրատլարընը թէմամըյլա նիգամընա գօյմալը, սէն տէ անլէրի պիր մուգավէլէթ մուհարրիրինտէն (նօթէրտէն) ալմալըսըն... Պէնիմ .քէնտիմին.քի վար տըր, զաննըմ գօլայճաճըգ խարիճիյէ նէզարէթինէ կիրէպիլէճէյիմ. կիւզէլ պիր սաարթըմըան թուքար եէրլէշիրիզ...

Սօնիա.—Պու գօնագտան չըգմա՛գ մը։

Պունը տիւշիւնմէ.ք պիր նիսսա իլէ սէօյլէտի։

Պէօյլէ պիր միւթէհէսսիֆ սուրէթը թէսվիյէյէ իչի վարտըրմագ գապի՛լ մի իտի։

Ֆէրնան Լը Պէլ՝ գուրու պիր թարզտա.—Սէվկիլիմ, ճանըմարէմ, չիմտի պուրատա նէ՞ իլէ եաչայապիլէճէյիզ... Պագընըզ, պու գօնագ՝ վալիտէնի նիմ պաթըրըմըշ տըր, եարըմ տուզինա ուչագ գուլլանմագ լազըմ կէլիր, ախըրլարտա պիր չօգ պէկիր սագլամըշ տըր։ Վէ վալիտէն՝ քէնտի սէվկիլի պիրատէրինին վէ սէնին տիլպէր հէմշիրէնին սայէսինտէ պու հալէ տիւչար օլտուղընտա...

Սօնիա՝ գօճասընըն վուգուը հալէ գաթլանմագ իսթէտիկինէ հիտտէթլէնէրէ.ք.—Լաքին զաննըմ օզրաչաճաղըզ։

Ֆէրնան Լը Պէլ՝ աղըր պիր սուրէթտէ.—Հա՜յ՜ֆ, կէօրէճէ.քսին, պէտէլին պիլէ պիզէ նէ՞ նասիհաթ վէրէճէ.ք տիր։

Սօնիա.—Աման եա Ռապպիմ, հէմշիրէմին եապտըղը՝ խաթըրըմա կէլտի.քճէ... Ա՜հ, ա՜հ։

(Տէվամը)

չէյի արմագ իւզրէ Պէնտրէսին տուքքեանընա կիրտիկի սըրատա, պունըն գայէթ կիւզէլ օլան գըզը օրթայա չըգըպ ճիվարտա ևամաճագ պիր օթէլ վէ սաիրէ օմասըղընտան պաշա խոէր, վէ պապասընըն գուլիպէսինտէ հէր տուրլու րահաթըզըը պուլաճաղընը պէյանլա, պու սուրէթլէ եօլճույը գանտըրըրդ գուլիպէյէ սօգուլտուգտան սօնրա, վալիտէսի իլէ գարտաշը սա մէյտանա չըգարագ եօլճույա տուրլու տուրլու իքրամ վէ նուվազիշտէ պուլունըրլար վէ սօնրա պիրէր պիրէր չէքիլիրլէր իմիշ։

Պու էսնատէ Պէնտրէս՝ էլինէ պիր պալթա ալըպ չաթրընըն տայանտըղը տիրէկէ չիտտէթլէ էնտիրիր վէ գուլիպէ եըգըլըր իմիշ. գուլիպէ եըգըլընճա եօլճու նատիրէն սաղ գալըր իմիշ. էկէր չայէտ սաղ գալաճագ օլուրսա պաշընա պիր պալթա էնտիրիլիր վէ պէօյլէճէ իչի պիթիրիլիր իմիշ։

Ճիվարտաքի չէհրլէրտէն պիրինտէ սաքին Պուրք իսմինտէ պիր կէնճ տօգթօր՝ խասթալարընա պագմագ իչին քէօյլէրի կէզիպ կէճ գալտըղընտան, տիկէր եօլճուլար կիպի Պէնտրէս՝ գուլիպէսինտէ գալմասընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ տօգթօրը տախի էվվէլքի եօլճուլարըն եօլունա կէօնտէրմիշ տիր։ Տօգթօրըն գարտաշը՝ տօգթօրըն էվէ տէօնմէմէսինտէն տօլայը գաալթայա իչի անլաթմըշ վէ թէհարրիյաթա պաշլանմըշ տըր։

Իճրա օլունան թահգիգաթտա, տօգթօրըն՝ Պէնտրէսին գուլիպէսի ճիվարընտա կէօրիւլտիւկի անլաշըլմըշ, վէ 3 բօլիս մէզքիւր գուլիպէյի արաշտըրմագ իչին կիթմիշլէր իսէտէ, Պէնտրէսին ֆամիլեասը պունլար իւզէրինէ ամէլ իթմէյէ պաշլամըշ օլտուղընտան, իմտատ ալմագ իչին չէհրէ ավտէթ իթմիշլէր, վէ թէքրար կէլտիքլէրի զէման Պէնտրէս ֆամիլեասընըն գաչտըղընը կէօրմիւշլէր տիր։ Իճրա օլունան թէհարրիյաթտա, գուլիպէնին ալթընտաքի պօտրումտան վէ ճիվարտաքի գույուտան 100 քիշինին ճէսէտի չըգարըլմըշ տըր։ Մէրգում գաթիլլէր պու կիւնլէրտէ Գօլօրատօտա թէվգիֆ իտիլմիշլէր տիր։

Միւլքիյէի Շահանէ մէզունլարընտան Ալի Րիզա էֆ.յէ,

Զօր նահիյէսի՝ Էլպիսթան նահիյէ սալըգ Էօմէր Խուլուսի էֆ.յէ, վէ Սիվաս վիլայէթինտէ Մարզվան գազասը նահիյէսի՝ Ըլտըզ իլի նահիյէ սալըգ Ալի էնվէր էֆ.յէ Թէֆվիզ պույուրուլմըշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Տույանը Ումումիյէ միւտիրը ումումիսի գօնթ տ'Աւռու ճէնապլէրինէ Ւինճի Օսմանի, վէ Տույանը Ումումիյէ տիրէքթօրլարընտան Մ. Սթէֆանասիյէ վէ Գօնիա վիլայէթի տէֆթէրտարը սաատ. Ճէլալ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ Ւինճի, վէ Գասթամունի վիլայէթի տէֆթէրտարը սաատ. Ալի Րիզա էֆ. իլէ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսի տէֆթէրլը քեաթիպ չիւպէսի միւտիրի սաատ. Ալի պէյէ Զնճի, վէ Մուհասէպէի Ումումիյէի Մալիյէ միւմաղէնէ քեաթիպի օլուպ Պասը Ալի մուհասէպէ մէմուրիյէթինտէ խիթիխտամ օլըմմագտա օլան Ալի էֆ.յէ, վէ Պանգը Օսմանինին Բարիզտէքի խարէսի սէնէտաթ գալէմի միւմէյյիզի Մ. Տիւբրիէն նամ զաթա 3ինճի Մէճիտի, վէ Թօփխանէի Ամիրէ Տիվանը Հարպը Տախմիսի ապասընտան միրալայ իզզ. Էտհէմ պէյ իլէ Պէյրութ էհալիսինտէն օլուպ Մըըրտա պուլընան Նասրի Ֆէրէմ պէյէ 3ինճի րիւթպէտէն Օսմանի նիշանը ալիլէրի,

Իքինճի փրզաի Հիւմայուն գօմանտանը միւշիր տէվլ. Շէվքէթ բաշա հազրէթլէրինին պէօյլէք կէլինի իֆֆ. հանըմ էֆ.յէ Ւինճի, վէ քիւչիւք կէլինի իֆֆ. հանըմա Զնճի, վէ Ինկլիզ Նիշանը միւթէալլըգասինտէն Մատամ Լուիզէ Զնճի րիւթպէտէն Շէֆգաթ նիշանը Հիւմայունը,

«Մալումաթ վէ Սէրվէթ» կազէթալարը սահիպը Իմթիյազը սաատ. Թահիր, վէ Սիվաս վիլայէթի տէֆթէրտարը սաատ. Րիֆաթ պէյ էֆ.լէր հազրաթըընա ալթուն Լիյագաթ միտալեալարը իհսան պույուրուլմըշ տըր։

ՄԷՔԹՈՒՊԱԹ

ՀԱԼԷՊ

Արաբկիր Առաջնորդը Տ. Մուշեղ Ծ. Վ.ին կազէթալարըն պիրինտէ նէշր իթտիկի պիր մէգալէտէ մէքթէպլէրիմիզին եէվմէն ֆի եէվմին Թէտէննիսի հագգընտա պէյան օլունան էֆքեար՝ տիգգաթը խուսուսիյէմի ճէլպ իթմիշ օլտուղընտան, խուսուսը մէզքիւր հագգընտա միւթալէաթը աճիզանէմի արզ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունմըշըմ։

Զաննը աճիզանէմճէ կէօրէ, մէքթէպլէրիմիզին ումումիյէթլէ էսպապը Թէտէննիսինի պիր րուհանի իչին Թէսավվուրը պիլէ ապէս օլան պիր Թագըմ ահվալը գայրը լայըգտա արանըլըպ, խօճա իլէ չակիրտանըն, մուալլիմ իլէ էնճիւմէնը իտարէնին պէյնլէրինտէ զուհուր իտէն սուի անլաշմա (անքարոյականութիւն) ամֆ իտիլմէտէն իսէ, ղայրէթ, հիլմ վէ իթթիֆագ կիպի ճէմիյէթը պէշէրիյէնին հայաթը րուհանիյէսի օլան անասըրը ֆէթրիյէնին էսասէն պիղատ մէֆգուտիյէթինտէն իլէրի կէլտիկինի տուչիւնմէք տահա խայըը օլմագլա պէրապէր, օ եօլտա իսթինթաճ իտիլմէտէ տէ տահա գարինը ագլ օլտուղը մուգայէսէ Թարիգիլէ գօլայճա անլաշըլապիլիր։ Զիրա պիր մուալլիմին մուալլիմէ իլէ, եախօտ պիր հոգաբարձունըն պիր պաքիրէ իլէ մուաշագա իթմէսի քէյֆիյէթի 3-5 սէնէտէ պիր տէֆա՝ օ տա գըամէն սահիհ, գըամէն եալան, պէլքի տէ նէթիճէսի ֆէնա օլարագ չօգ տէ ֆա իֆթիրատան իպարէթ օլտուղը հալտէ իշիտիլէկէլէն ահվալտէն իքէն, տիկէր Թարաֆտան հէր հանկը գասապա վէ գարիյէնին, հաթթա Իզմիր վէ Սթանպօլ կիպի էղհէր ճիհէթ նիւմունէի քէմալ օլմասը մէմուլ վէ մունթազըր պուլունան մահալլէրին մէքթէպլէրի հագգընտա եէվմիյէ իշիտիլէն ճիկէրսուզ խապէրլէր, հէմիշէ կէօրիւլմէքտէ օլան ակլուտ մէնզարէլէր, եա հոգաբարձուլարըն «պէնլիք» «սէնլիք» գավկալարը, եա մուալլիմլէրին «Պէն իմ» «Սէն սին» նիզալարը, էհէքտիկէրինի չէքէմէմէք, հասէտ, քին վէ աղրազը շախսիյէ իլէ պիրիպիրինէ իճրաի խուսումէթ, վազիֆէտէ սուի իսթիմալ, իճրաը հալտէ իրթիքեապը հիյլէ վէ տէսախս, խատաի զուրուր վէ ազամէթ, խօտպինլիք, րիայէթը խաթր, մէնաֆիի ումումիյէյի մէնաֆիի շախսիյէյէ գուրպան իթմէք, եալանճըլըգ, սուի նիյէթ, Թէզվիր վէ րիյաքեարլըգ կիպի էմրազը միւտհիշէլէրին վիւճուտումիզի վէ րուհըմըզը իսթիլա իթտիկի պիր հէնկեամտէ, միւսթահսէ վէ ումուրաիտէ մուալլիմլէր իլէ վալիյաթտար վէ լիյագաթլը րուհանիյարըմըզըն ֆէգտանը տըր քի՝ էլէվմ տէյլի եալընըզ մէքթէպլէրիմիզի, իլլա էհալի պիչարէնին մէչճար իւմիտ վէ սաատէթլէրի պուլունան տէվարը րուհանիյէլէրիմիզի պիլէ չայանը թէէսսիւֆ պիր հալէ խյալ էյլէմիշ տիր տէսէք, խաթա իթմիշ օլմայազ ըզ։ — Մէսէլա զիքր իթտիկինիզ տէօրթ չէհրլէրտէն եալընըզ Հալէպի էլէ ալալըմ։ Պուրատաքի մէքթէպլիմիզ պիր նիֆագը տաիմի իլէ հէր կիւն Թէտէննիւտէն կէրի գալմայօր իսէ տէ, էսպապը Թէտէննիսի՝ զանն ու գըյաս օլունտուղը կիպի հոգաբարձուների նշանլանմըշ պիր վարժուհի իլէ մուաշագա իթմէսի օլմայըպ, էրպապը ղարազ վէ հասէտին պու կիպի իսնատաթ վէ իղվիյաթընա օղրատըլալարը իչին, տիկէր օլան համիյէթմէնտանըն քէֆֆը եէտ իթմէլէրիյլէ ումուրը միւհիմմէնին պիր Թագըմ հարիսը չան վէ իգպալըէրէսըլէրին էլինտէ գալմասընտան նէշէթ իթտիկի միւշահէտէ օլունմըշ տըր։ Պունլար քի, տէրէօհտէ իթտիքլէրի վազիֆէնին հիւսնի իֆասընա չալըշմագտան իսէ, պիր հըսսը ղուրուր վէ Թէքէպպիւր իլէ մէլուֆ օլտուգլարը հալտէ, եա էհքտիկէրիյէ օրդաչըպ պիր պիրինի Թահգիր ու Թէրզիլ իթմէյէ չալըշմագ, եա սաիգաի հասէտ իլէ էհքտիկէրինին նամուս վէ հայսիյէթինի բայմալ իթմէք Թէշապպիւրին տուչիւնմէք, էհքտիկէրինի մէվգըի իթիպարտան ապիչիրմէյէ ճահտ իթմէք, միւտիր վէ մուալլիմ սըֆաթըյլա իճրաի վազիֆէ իտէն զէվաթը թէչվիգ իտէճէք եէրինէ, անլըրը ատէթա պիր ալէթ եա խըտմէթքեար կիպի մուամէլէ իտիպ հէր պիրինի պիր սուրէթլէ գաչըրմագ, էրպապը ղայրէթին գատր ու մէզիյէթինի Թագտիր ու Թահսին իթմէքտէն իսէ, անլըրի Թահգիր էյլէմէք, էպէվէյնտէն կէլէն չիքեայէթլէր հագգը օլսուն հագգը օլսուն, սէմ ու իթիպար իթմէյիպ սուի հալլէրինի Թէնգիտ, եա մուախէզէ իտէնլէրի չիմէտմէք վէ պու սուրէթլէ ավամա պախը հիւզն, էհլի իրֆանա մուհապը եէս վէ սիպեանը սալիրէյէ գարըը սուի իպրէթ օլմագտան պաշգա, պիր իչէ եարամալըղլարը պէտահէթէն կէօրիւլէն ահվալտէն տիր։

Նէթէքիմ սէնէը հագարէթինիզէ հէտէֆ օլան զաթ. ճէմիյէթիմիզին մէքարիմը ախլագիյէ վէ մէնագըպը հասէնէ իլէ մութթասըֆ էն ազըլ, էն ֆաղըլ, էն էտիպ, էն քեամիլ վէ էն լիյագաթլը պիր ազասը, մէքթէպիմիզին էն գայյուր, էն միւֆիտ վէ էն մէսաի պիր էմէքտարը օլտուղը հալտէ, վագթըլէ ... մէքթէպիմիզին պիր գաչ սէնէ մէքթէպիմիզի էտարէ իթմէքտէ օլան մուալլիմէ ճէմիլէ իլէ նէթիճէսի պիր չէյ չըգմայան ... պիր չօգ տէֆա գալայը պէյլէ ...

Տ. Մուշեղ Վ. էկէր պու վագայը սըրֆ պիր հիքեայէ գապիլինտէն իսթիմա, վէ եախօտ պիր ղարազքեարըն Թահրիրաթըյլա անլայըպ մուհաքէմէ վէ Թահգիգ իթմէտէն աչրմայէ մէզգիւր իթմիշ իսէ Թէէսսիւֆ չայան տըր, ...

22 յունվ. 1902 Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Պօղոս էֆ. Մուրատօֆի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ Օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Մեծ. Ա. Թարաքեան էֆէնտի։ (Կնիք)

14 փետր. 1902

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Իզմիրտէ Տէրպէնտ սթասիօնը ճիվարընտան կէչէն պիր աշճըլը Թութուպ, էշեա վէ բարասընը ղասպ իլէ ֆիրար իտէն Ալի իլէ Հասան նամ քիմսէլէրին Թէվգիֆի իչին Թային օլունան ժանտարմալար՝ պունլարտան Հասանը եագալամըշ օլուպ, Ալի տէ՝ քէնտիսինի Թութմաղա կէլէն Մէհմէտ օնպաշըյը Թէլէֆ իթտիքտէն սօնրա գաչմըշ իսէ տէ, գաթիլ Ալի տէ եագալանմըշ տըր։

—Սթանպօլտա Զարչընպիհ ճիվարընտա Ահմէտ նամընտա պիրի էվվէլքի կէճէ արգատաշը Մահմուտ իլէ գավկա իթմիշ, վէ օ էսնատէ Ահմէտ գամասընը չէքիպ Մահմուտը աղըրճա եարալայըպ գաչաճաղը սըրատա եագալանմըշլար տըր։

—Պիր սէնէ էվվէլ Երէյլի հապսխանէսինտէն գաչան Հիւսէյին իլէ Հալիմ րէիս՝ պիր գահվէխանէտէ գապըլթա Թարաֆընտան պասըտըրըլարագ եագալանմըշլար տըր։

—Շիմտիյէ գատար Ճիտտէյէ չըգան հաճիլէրին մըգտարը 30000է պալիղ օլուպ, ահվալը սըհհիյէլէրի եէրինտէ տիր։

—Կէչէն Նոյ.ին 26ըսը ագշամը սաաթ 11 սուլարընտա Լանկա ճիվարընտա Գըպլէ Զէշմէսինտէ Ակչէ հանըմը Թէսամիւտէն գաթլ իտէն Շիխօ նամը տիկէր Քիւրտ Հիւսէյին՝ ճէրհ վէ գաթլ իթմէսինտէն տօլայը մագթուլէի մէզպուրէնին գօճասը խատէմտէն Հասան Սապրի էֆ.նին տիւն ճինայէթ Մահքէմէսինտէ մուհաքէմէսի կէօրիւլիւպ, մումայէյհին մուհաֆազասը րըզ վէ նէֆս իչին ֆիիլը գաթլի իյգա էյլէտիկի անլաշըլտըղընտան, ճէզասան մուաֆիյէթինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Էվվէլքի կէճէ սաաթ 1 սուլարընտա Թօփխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ տօլաշան մէճհուլ պիր ատամըն հալ ու հարէքէթի չիւպհէլի օլտուղընտան, պէքճի Թարաֆընտան Թութուլըպ բօլիսէ Թէսլիմ իտիլմիշ, վէ մէրգումըն մէշհուր խըրըզ Բէյթրի նամընտա պիրի օլտուղը անլաշըլմըշ, վէ իւզէրինտէն տէ իքի կիւմիւշ սաաթ վէ քիպրիթ, մօմ վէ խըրըզլարա մախսուս անախթարլար վէ չագը վէ գամա չըգմըշ տըր։

—Պէյօղլունտա Գալաթասարայ Գուլըղը գարագօլխանէսինտէ միւլազըմտէմ ժանտարմա Մէհմէտ չավուշը էյֆաի վազիֆէ հալինտէ Թահգիր իտէն մահալլէի մէզքիւրէտէ մուգիմ պօյաճը Խաչիկ Նշանեանըն 2 ալթուն ճէզաի նագտի իթասընա մահքիւմիյէթինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Պէշիքթաշտա սաքին Ճէմիլ պէյին խըտմէթճիսի 13 եաչընտա Սապիրէ նամ գըզ՝ մաթպախտա կազ լամպալարընը Թէմիզլէյիպ եագմագ իսթէտիկի սըրատա, մանկալտան սըչրայան պիր գըղըլճըմ՝ մէզպուրէնին էնթարիսինին էթէկլէրինէ Թէսատիւֆ իլէ եանմաղա պաշլար, վէ պիչարէ՝ իմտատ չաղըրըր իսէ տէ, քիմսէ տույմատըղընտան, կէօզլէկինտէն աչաղըը եանտըգտան սօնրա խանէ խալգը տույուպ ամէլէի սէօնտիւրիւլէր։ Պիչարէնին եարալարը աղըր տըր։

ՄԱԹՊԱԱՄԸԶՏԱ

ՑԻՒՐՈՒԻԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

	Ղրշ.
Ըլլանըն Իզի	10
Մէճնունէլէր Թապիպի իւչ ճիլտ	24
Սարը Իճճու	12
Պիր Գարը Իքի Գօճա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Ֆանֆէրլուցցի	5
Զէվճ վէ Գըզգանճ Զէվճէ	20
Կնոջ Մատ Կայ	10

[Սինկէր տիքիչ մաքինասընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։]

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Միւսաքիրաթ պէյլէյէ րեամինին պիրինճի Թագսիթի միւտտէթի օլան 1318 սէնէսի մարտը Թէգարրուպ իթմէքտէ օլտուղընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ միւսաքիրաթ սաթանլարըն Պէյիյէ Նիզամնամէսինին 14ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւտտէթը Թէճաւիզէ նիզամիյէ օլան չուպաթ իչինտէ պէյիյէ րեամինի իյֆա իլէ միւճէտտէտէն Թէզքէրէլէրինի ալմագ իւզրէ, Նիզամնամէի մէզքիւրըն 10ընճը մատտէսինին սօն ֆըգրասը աչքեարընա Թէվֆիգէն Տէրսաատէթ Միւսաքիրաթ Նէզարէթինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի վէ րէսմը մէզկուրըն ախըրըյա Թէզքէ րէ իթթասընա Նէզարէթը մէզքիւրէճէ միւպաշէրէթ օլունաճաղընտան, մարտ իպթիտասընտա տէքլին կէլիպ Թէզքէրէ ալմայանլար հազլարընտա միւճազաթը նիզամիյէնին պիլա իֆա իճրա գըլընաճաղը իլան օլունուր։ 14—9

30 քեան. սանի 317

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՊԷՑԻՒՔ, ՀԱԶԸՐ ՎԷ ՍՄԱՐԼԱՄԱ

ԷԼԲԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա Հավուզլը խան սըրասընտա Նօ. 25

Իշպու մաղազանըն սահիպի Սըրաք Մուրկեան՝ քէնտի իսթիգամէթի սայէսինտէ բէք չօգ միւշթէրիլէրին էմնիյէթ վէ Թէվէճճիւհինի գազանմըշ օլուպ, պու տէֆաքի Թէչէպպիւսինտէ տախի մուվաֆֆագըյյաթը Թամմէյէ նաիլ օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

Հէր պիր մաղազատա էմսալի պուլունմայան պիր մագաստար տայմա հազըր օլուպ, էլպիսէլէրին էյի տիքիլիփ եաքըշըգլը տըր։ Ֆիյաթլարա կէլինճէ, մալլէրին իւսթիւնէ գօնըլան ֆիյաթլարը կէօրիւլտիւքտէ օլ վագթ միւսաֆիրա ֆիքրի հասըլ օլմագ միւմքին օլապիլիր։

Ամիտէքի մուհավէրէնին տիգգաթլէ օգունմասը րիճա օլունըր.

—Էլպիսէմիզի Հաճի Շահին մաղազասընտան ալըրըմ։

—Ո՛ւֆ... ալմըշ տօգուզ այագ նէրտէվէնտէն չըգմաճագ։ Օրայա գատար քիմ չըգաճագ։

—Աճայի՛պ, պիլմէ՞զսինիզ, հէր քէսին մալումու տուր քի՝ քէնտի միւշթէրիլէրինէ սուհուլէթ օլմագ իչին Հաճի Շահին Հաճօղլու խանըն իւս գաթընտան էնտի վէ չիմտի Սուլթան Համամընտա Հավուզլը խան սըրասընտա 25 նումէրօլը մաղազայա նագլ օլունմըշ տըր։ Պիչարէ՝ ուճուզ էլպիսէ սաթմագ խասաթլըղընտան Թուլուտմըշ օլտուղընտան, ճէսարէթ իտէմէտի չիմտիյէ գատար՝ սաիրլէր կիպի պէօյիւք պէօյիւք քիրալար իլէ մաղազա Թութմամըշ։ Իքի սէնէ ուճուզ մաղազա արատը, արատը, արատը վէ նիհայէթ պուլտու... Միւշթէրիլէր չիմտի հէր սուհուլէթլէ քէնտիսինի պուլապիլիր վէ հէմ տէ ա՛յնը ուճուզ ֆիյաթլար իլէ էլպիսէ կէյէճէքլէր տիր։ Շիւպհէսիզ պիլիրսինիզ քի՝ րիվաչտա եալընըզ Հաճի Շահին տիր քի, չէրիքի եօգ վէ ուճուզ մալ սաթմասընը էհէկեանէ հիւքմէթի չու տըր՝ «րէֆիգի եօգ քի քեարընը բայլաչսըն։» Րէնտիսինի Թանըյան վէ քէնտի հագգընտա Թէվէճճիւհ պէսլէյէնլէր՝ պիլիրլէր, մէսարիֆը չախսիյէսի օլ տէրէճէ ազ տըր քի, բահաթ վէ չազ գալպ իլէ պին չիւքիւր վէրէրէք «Ալլահ պէրէքէթ վէրսին» տէր։

—Էօյլէ իսէ՝ կիտէլիմ էլպիսէմիզի Հաճի Շահինտէն ալալըմ վէ տօսթլարա տախի Թավսիյէ իտէլիմ...։

Մաղազա բազար կիւնլէրի աչըգ տըր։

Սօն ֆիյաթ-Նումէրօսը 2 ղշ. տըր։

Թամիր խըտմէթի մէճճանէն տիր։

Ալ ֆարգ իլէ սըմարլամա էլպիսէ տախի եաբըլըր։

][105][

ՊԻՐ ԿԷՃԷ

Զիւնքի պէն օնլարըն ամրրֆէթ վէ ինսայէթինէ նաիլ օլտում... սալըլ իգամէթկեահըմ, մէյճա վէ բէնահըմ պու էվ տէյիլ, օնլարըն գօնագը իտի. պու չօճուգ քիւչիւք իքէն էն չօգ պէնիմլէ օյնար իտի. սօնրա իլք տէրսլէրինի պէնտէն օգուտը, իլք շիիրի պէնտէն էզպէրլէտի... Օ՛ֆ, քէնտի քէնտիմէ պու Հայկակ Սըրտիգէ իչին նէ՛ չալիշտըմ, նէ՛ ուլվի թէմէննիլէրիմ, արզուլարըմ, խէյալլարըմ վար իտի, անը պու հալտէ կէօրմէք իչին նէ՛ սամիմի չէյլէր տուչիւնմիշ վէ բարլագ պիր իսթիգպալ խէյալլամըշ իտիմ. գալպիմտէքի մուհապպէթ պիր բէտէր, պիր վալիտէ, պիր պիրատէր մուհապպէթի կիպի գուտսի, րուհանի իտի. Թապիի պէնտէքի պու հալէ գարշը օ տա գայտսըզ պուլունամազ իտի... էն էվվէլ օյուն արգատաշը, սօնրա տէրս արգատաշը, սօնրա պիւթիւն րուհի թէֆէքքիւրլէրինին միննէթտարը օլան պիր սամիմի, պիր խալիսանէ գալպը գայտսըզ տուրամազտը... իչթէ պու Հայկակ Սըրտիգէնին պէնիմ նամըմը նէֆրէթլէ տէյիլ գայտսըզըզլա պիլէ եատ իթմէտիկինի պիլիյօրըմ. Ֆագաթ... ա՛հ, պէն, չիմտի պէն պէօյլէ՞ մի խաթէյօրըմ... օ կէճէ սապահա գատար ույումագ գապիլ օլամատը. պէնի րահաթսըզ իտէն օ գատընա կեահ կեահ լանէթ իթմէքլէ պէրապէր արասըրա կէօյնիւմ էրինէ անըլա կէօրիւշմէսինի արզու իտիյօր իտի. հաթթա պիր գաչ տէֆա քէնտիմի գայթ իթմէսէ իտիմ, մուխթագա գայղըպ կիտէճէք օ գատընա «կէլ պուրայա, սէօյլէ, պանա սէօյլէ, պիւթիւն Թէֆէրրուաթըյլա անլաթ, պէն պիլմէք իսթէրիմ» տէյէճէք իտիմ, ֆագաթ կիւճ հալ իլէ պունտան վազ կէչտիմ... օ նէ գատար ատի պիր սուրէթլէ սէօյլէսէ, նէ գատար մէնֆուր էտալարլա նազլ իթսէ՝ եինէ պաշըն Հայկակ Սըրտիգէյէ միւթէալլիգ օլմասը՝ պիւթիւն օ միւսահապէտէն պիր գէվգը մանէվի ալմագ իչին պանա քեաֆի իտի. իսթէյօր իտիմ քի պանա օ կէճէ Հայկակ Սըրտիգէ պէօյլէնսին, օնտան վէ հէպ օնտան պահս իտիլսին. պու գատըն պէնիմ օ տէմաքը խայալ վէ մուհապպէթիմտէն նէ սուրէթլէ պահս էյլէսէ՝ պէնճէ արթըգ մագպուլ օլաճագ իտի. իսթէրսէ զէմմ, իսթէրսէ մէտհ իտիյօրսուն, պանա «Հայկակ Սըրտիգէ սէնի սէվիյօր, սէնի սէվիյօր իմիշ» տէնիլսին, ղարարը եօգ, պունա պիր տէ «կէօյա» իլավէ իտիլմիշ օլսա, եինէ պէն րազը իտիմ. Էօմրիւմտէ պու ինթիյաճը ղալիպ պիրինճի տէֆա օլարագ եալընըզ օ կէճէ ֆէվգէլատէ պիր չիտտէթլէ հըսս իտիյօր իտիմ, ինթիզասաթը գալպիյէմի Թէսքին իչին եա պիր աճըգլը քիթապ օգումագ, եա պիր միւէսսիր չիիր եազըմագ արզու իտիյօր իտիմ. Ֆագաթ սօնրա նէ պու գատար աճըգլը պիր քիթապ Թապասըլուր իտիյօր, նէ օ գատար միւէսսիր պիր չիիր Թանըրըմ իչին քէնտիմտէ իգթիտար պուլուրյօր իտիմ. Մասամըն էօնիւնտէ քէնտի քէնտիմէ տուչիւնիրքէն գալէմի ալտըմ, քեաղըտտա նէ եազտըղըմը պէն տէ պիլմէտէն պիր չէյլէր եազտըմ. զէհնիմ, ֆիքրիմ պիւթիւն մէվճուտիյէթիմ Հայկակ Սըրտիգէճիկիմէ մէչղուլ իտի. գալէմիմ խաթէմէյէրէք հարէքէթ իտիյօրտու. Նիհայէթ պիր գաչ սաաթ սօնրա քէնտիմի թօբլայընճա տըրգաթ իթտիմ, օ քեաղըտտա պաչտան պաչա հէպ «Հայկակ Սըրտիգէ... Հայկակ Սըրտիգէ...» եազմըչըմ... պու մուազզէզ իսմի եազմըչըմ։

Օֆ, իչթէ պէնճէ պու էն միւէսսիր պիր չիիրտէն տահա խօշ իտի. պիր ազ քէնտիմի Թօփլատըգտան սօնրա պու քեաղըտտան պիր միւտէթ կէօզլէրիմի այըրմատըմ, պիւթիւն օ Հայկակ Սըրտիգէլէրի պիրէր պիրէր օգուտըմ, օ կէճէնին խաթըրէսի օլմագ իւզրէ պու քեաղըտը եազըլը խանէմտէ սագլատըմ. սապահը չիտտէթլէ պէքլէյօր իտիմ. պունտան մագսատըմ պիր ան էվվէլ Ապիտի պուլմագ, անընլա գօնուշմագ իտի, արգատաշըմա արթըգ հէր չէյի աչմագ իսթէյօր իտիմ. օնտան պիր իւմիտ, պիր Թէսէլլի պէքլէյօր իտիմ. պանա էօյլէ կէլիյօր իտի քի, Ապիտ մութլագա չու վագայը մուհաքէմէ իտէճէք, վէ «Նէճաթի, պու պէօյլէ տիր...չու չէօյլէ տիր» տէյու պիր հիւքմ վէրէճէք, պէնի գանտըրաճագ իտի։ Էրթէսի սապահ միւթատըմտան էվվէլ էվտէն չըգտըմ, պէօյլէ պիր աճէլէ իլէ Ապիտին էվինէ գօշուպ կիթտիմ. արգատաշըմ պէնի կէօրիւր կէօրմէզ անիտէն ֆէվգէլատէ պիր մագսատլէ կիթտիկիմէ հիւքմ իթտի։

—Օ՛հ, Նէճաթի... խայր օլա, նէ՞ վար, նէ՞ վար...—տէյու սօրտու։

Սէօզիւ պիրտէն պիրէ աչմայա ճէսարէթ իտէմէտիմ, պէլլատէ պիր գըյարէթ մագսատլըղը կէլտիկիմի սէզտիրմէմէք իչին, Թապիի արգատաշըմ պանա էհէմմիյէթլէ պէրապէր հիչ պալտըրմատը. պէնիմ սապըր իտէճէք հէր չէյի իթիրաֆ իտէճէկիմի պիլիյօր իտի. աֆագի պիր միւսահապէյի միւթէագըպ.

—Տիւն ագշամ ղարիպ պիր վագաա օլտու.—տէյու պաշլատըմ, օ գատընլա միւսահապէմիզի անլաթտըմ. ա՛հ, զէվա՛լլը, պէն օ գատար իւմիտսիզ, օ գատար ճէսարէթսիզ իտիմ քի, Հայկակ Սըրտիգէնին տէ պանա կէօյա մէյլ ու մուհապպէթի օլտուղընա տաիր տէվէրան իտէն րիվայէթլէրի Թէքրար իտէրքէն, հիճապըմտան գըզարըյօր, Թիթրէյօր իտիմ։ Արգատաշըմ պիւթիւն պու սէօզլէրի քէնտինտէն պէքլէտիկիմ պիր ճիտտիյէթ վէ էհէմմիյէթ իլէ տինլէտի. սօնրա պանա տէտի քի,

—Պախթիյարսըն, Նէճաթի։

—Նիչի՞ն, նիչի՞ն։

—Սէօյլէտիկին իչին։

—Իւմիտ իտէ՞րմիսին։

—Իւմիտ նէ՞ տիմէք, հիչ չիւպհէմ եօգ։

Սէֆինճիմտէն հայքըրաճագ, արգատաշըմըն պօյնունա սարըլաճագ իտիմ. օ՝ սէօզիւնտէ տէվամ իտէրէք տէյօր իտի քի

—Պէն զաթէն պու սօնը պէքլիյօր իտիմ, ազիզիմ։

—Նասը՞լ... պիլիյօ՞ր մը իտին։

—Էվվէթ, պիլիյօր իտիմ, պու պէսպէլլի պիր չէյ իտի։

—Անլայամայօրըմ։

—Ա՛հ, ինսան քէնտինի պիլմէզ, սէն կէօյա պէնտէն կիզլէր իտին։ Հայկակ Սըրտիգէ հանըմըն պէօյլէ պիր ինթիյաթլա պաշս էյլէր իտին. ֆագաթ անլաթամամ քի պու իտի օ գատար սամիմանէ, օ գատար միւշֆիգանէ պիր Թարզ իլէ Թէլաֆֆուզ էյլէր իտին քի, պէնիմ կիպի սէնի բէք սէվէն պիր արգատաշըն տէյիլ՝ պիր եապանճը պիլէ օլսա, պունըն ֆարգընա վարըր իտի. վագա պիր իմ, պիր իմ ամմա օնըն տա Թէքէլլիւմինտէ օ գատար պէօյլէ փարլար վար տըր քի... տէզգաթ իտէրիմ տէ սէն օնլարտան հէք ինթիյաթ իլէ պահս իլէ խաթէրքէն, պիլա ինթիյաթիյար ևինէ սէօյլէտ մէք արզու էյլէր իտին։ Սէօզիւ քէնտին տէ ֆարգ իթմէտէն տէօնտէրէ տէօնտէրէ Հայկակ Սըրտիգէյէ նագլ իտէր իտին. սօնրա պու մուազզէզ գըզըն ֆազիլէթլէրինի Թաատատ իտէրքէն, քէնտին տէ ճօչար կիտէր իտին. անը պէնիմ նազարըմտա խէյալին ֆէվգինտէ պիր մախլուգ կիպի Թէճէսսիւմ իթտիրմէք սէնին գըզըն կիտէր իտին։

(Տէվամը)

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

Է Վ Ր Օ Բ Ա Պ Օ Ր Ս Ա Ն Ը

Լօնտրա 27 փետր.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	094—43
Օսմ. էսհամը աչբլաը	26—25
» » գաբանտը	26—25
» » » Բ	51—25
» » » Գ	28—25
Օսմանլը Պանգասը	12—43
Մըսրը տույ. մութթարեք	107—43
Կուլկար խութիգազը	104—75
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատ	25—325

—

Բարիզ 27 փետր.

Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	101—12
» « 4½ %	101 80
Եէնի Օսմ. էսհամը աչբլաը	26—57
» » » գաբանտը	26—55

Մի-պապիէլ

Բումէլի չըմէնտըֆէրի	116—
Օսմանլը Բէյժիի էսհամը	324—25
» Պանգասը	565—
Գրէտի Լիոնէ	1067—
Իթալիա էսհամը	099—90
Բախտիթէ Թիւրք	507—25
Օսմանիյէ	464—25
Տուան Օթթոման	514—
Սբանսուլ	77—75
Թրանսվասալ	140—50
Դամպիս 3 այ վատ	25—160

—

Վիէննա 27 փետր.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	238—40
Բումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	111—50
Օսմանլը Բէյժի ագսիոնը	298—

—

Պերլին 27 փետր.

Բումէլի չըմէնտըֆ. (մարգ)	114—50
Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	20—25
Ռուպլը	216—35

—

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՆԸ

Էսհ. Ռամ. տիւն ազչմ. գաբ.	28—31
» » » էն եիւքսէք	28—36
» » » էն աչաղը	28—31
Պու սապահ աչբլաը	28—34½
Բումէլի չըմէն. ագչմ. գաբանը.	114—87
» » էն եիւքսէք	115—87
» » էն աչաղը	114—87
» » աչբլաը	115—12
Ագչէ ֆաիզի	—
Բէյօղ ղրչ.	—
Հէվալէսիզ »	—

—

ՊԱՆԳԱՍ ԱԳՍԻՈՆԼԱՐԸ

Բէյժի ագչեթինը Օսմ. Լիր.	14—10
Միկաբէթ Ա.	—15
» Բ.	—66
Թրամվայ	5—87
Ժուլիանս	1—55
Օպլիկասիոն Թրամվայ	486—
Ասիւրանս	3—57
Գրէտի ժէնէրալ	—
Սօսիէթէ Օթթոման Ա. Լ.	—
Լոբիսմ	53—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէ.	404—50
Թրանսվասալ	138—
Ըսխթըմ թանվիլաթը	476—
Գրէտի Ֆոնսիէ Էժիպտիէն	266—50
Ռնատօլու չըմ. ագսիոնը	10—25

—

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԳԻՆԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ.տան	ղչ. բ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—06
Մէճիտիյէ	096—
Ինկիլիզ լիրասը	110—04
Ֆրանսըզ ալթունը	87—24
Բօլ	90—
Գրիմից ալթունը	51—07
Գարպօն գայմէսի	8—58

ԳԱՄՊԻՈ

	Ալբոը	սաթը
Լօնտրա չէք	110-10	111-40
		40
Բարիզ չէք	22-81	22-73
Մարգ	18-58	18-49
Վիէննա չէքի (ուրան)	21-79	21-69

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէճէ միապայէա օլունանագ տիւլպէնտ, սավաշարը վէ սարիբ իլէ իչ նեվ հասբը սիւբիւրկէսինին մինագասարնա պաշլանըլարընտան, իթայա թալիպ օլանլարը՝ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհրպէն Խազինէի ճէլիլէի միւշարէլէյհայա կէլմէկերի։
13 շուպաթ 317 3—2

* * *

Խազինէի Խասսայի Շահանէճէ միապայէա օյունանագ Գանտիա, Միտիլի վէ Այվալըգ սապանլարը յա Թրիէսթէ չէքերինին մինագասարնա պաշլանըլարընտան, իթայա թալիպ օլանլարը՝ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհրպէն Խազինէի ճէլիլէի միւշարէլէյհայա կէլմէկերի։
13 շուպաթ 317 3—2

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ
ճանիպը ալիսնտէն

Ուզուն Զայրբատ քեատին տէրիխանէնին մաղարբաթը սրհէյէ վէ մէհաղիրբաարէթինէ պինաէն իսթիմլաքը լազըմ կէլմէսինէ մէպնի՝ դարբանամէի մասսուսնա թէվֆիգէն թէչքիլ վէ մահալինէ իդամ իտիլէն գօմիսիոն ճանիպնտէն թէտոդիգաթը միգթազէյէ պլիճրա, օրասընդն տօդուզ տէնիւմ իբի եիւզ քիւսուր ղրբատան իպարէթ իտուկի անլաշըլմասը յա, պունա պէհէր տէնիւմի մէվճուտ էշճարը միւսմիրբէ վէ սարբէ լէ պէրապէր պինէր զուրուշտան տօդուզ պին եիւզ օն պիր, վէ մէգքիւր արազի իւզերինտէ մէպնի նիմ քեարկիր պինայա տոսի ղըրդ եէտի պին ալթը եիւզ եէթմիշ զուրուշ ղըյմէթ թագտիր իտիլմիշ, վէ գարբանամէի մէգքիւրը սէքիզնճի մատտէսի հիւքմինճէ խարիթասը Օնունճը Տարէի Պէլէտիյէ գաբասը իլէ մահալը մէգքիւրը միւնասիպ մահալինէ եարըշարըրմը օյտուրընտան, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըրընտը։
12 շուպաթ 317 3—1

Խազինէի ձէլիլէի Մալիյէտէ եէմէք սաթըճըրընը պիր գաչ տուրլու նէֆիս էթիմէ թասա վէ էհվէն ֆիյաթա ֆիրուսթ իթմէք իւզրէ պիրա պէտել իտարէսինի տէբէօհանյէ թալիպ օլանլարը՝ չէրաթի վէ ֆիյաթը հագդընտա վագը օյաճադ թէքլիֆլէրինին 318 սէնէսի մարարնին հիւսուլունտէն էվվել Խազինէի միւշարէլէյհատա Աշար վէ Բուսուսմաթ իտարէի ուսումիյէսինէ պիրմիւրաճաա թահրիրէն իֆատէ էյլէմէլէրի՝ Մէճլիսը Մալիյէ գարարը յա իլան օլունը։
14 շուպաթ 317

Էնգարէյլի Թիւճճարատան Գարասոլ Բանայոթ էֆ Նին Թէրէզա գատն զիմմէթինտէ պա իլամ մահբուսմանպհ ալաճաղը օլան մէպալիը մալիմանին թէէմինը խթիյֆասը զրնընտա պասէնէտը Խագանի տանը մամիլէյհ էհնտէսինտ թէրհին իտիլմիշ վէ ֆիւրուսաթը Պէյօղլու Իքինճի Հուգուգ Մահքէմէսի իլամ յա մահքիմ պուլընմը օլան Պէօյիք Ատատա Մահաճ ճատտէսինտէ Լիման սօգաղընտա վագը Շահզատէ Մէհմէտ Խան վագֆընտան 8 վէ 9 վէ 11 վէ 12 նումէրօլարա մուրագամ վէ հուտուսը մալիմէ իլէ մահտուտ 4 գաթ իւզերինէ 33 օտա վէ 3 մաթպախ վէ 3 սարընճ վէ թագրիպէն 400 զրա պաղչէյի հավի վէ սէնէվի 200 լիրա պէտելը իյճարը միւթէհամմիլ մուգատտամա 3 պապ խանէ վէ 1 տիւքքեան, էլեէմ եէքտիկէրինէ մախլուութ պիր պապ օթէլին պիլմիւզայէտ լիրան Օսմանի 100 ղչ. հիսապը յա 91000 ղչ.տա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմէքլէ մուվագգաթ գարարատէսի քէշիտ գըրընտրընտան, պէտելը մուգարրէրը մէկքիւրէ 31 կիւն զարֆընտա 100տէ 5 զամմը յա թալիպ օլանլար վէ բէյ սիրմէք իսթէյէնլէր՝ Գարթալ Պոտայէթ Մահքէմէսի Իճրա մէմուրլըրընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։
12 շուպաթ 317

Հաճի Պիլալ աղա վագֆընտան Ֆընտըգլրտա Մօլլա Զէլէպի ճամիի չէրիֆինին իսլասական ճիէթինէ ախտ սէնէվի 120 ղչ. սալիյէա գօչանընդն 317 վէ 318 սէնէլէրի գուբօնալարը իւզերինտէ օյտուղը հալտէ գաղաէն զայի էյլէտիկինտն, ղայտէն վէ միւճէտտէն տիկէր գօչանդն իթասը պա խթիտա թալէպ օլունմը, վէ սէնէթէնը մէրգումէթէյն իչին թէէտիյաթ վուգու